

SKOPJE

Macedonia

ART COLLECTION
OF THE UNITED STATES EMBASSY

SKOPJE

Macedonia

ART COLLECTION
OF THE UNITED STATES EMBASSY

ART COLLECTION OF
THE UNITED STATES EMBASSY

SKOPJE
REPUBLIC OF MACEDONIA

Would it be possible

with such aloofness,
with two or three talkative lines and
with two or three conversational colors,
to splash on a canvas the idea of one's native land?
Well yes, it would be possible!
— From *Map of Macedonia* by Gane Todorovski

The American and Macedonian artists whose works are displayed in the United States Embassy, Skopje, convey the idea of their native lands through painting, photography, sculpture, papermaking, and mixed-media. Their approaches are as varied as the Macedonian landscape, a kaleidoscope of vistas descending the white crowns of the Osogovo and the Šar to the warm, fertile valleys of the Vardar. Though the artworks appear divergent in subject and aesthetic, these visual expressions of home, of history, and of one's place in the natural world sound artistic notes that echo throughout the collection.

The Republic of Macedonia is a young nation with an ancient history. Within Skopje is the ultramodern Museum of Contemporary Art, which tracks the most cutting-edge artistic production in Macedonia and around the world. Outside the city is the church of Saint Panteleimon, completed in 1164, which is famous for its magnificent Byzantine

frescoes. Connecting proud history to ambitious future is one role of contemporary art; it is fulfilled through the use of traditional methods, materials, and forms, not to mimic but to revere and reinterpret the artistic accomplishments of the past in the creation of something absolutely new. Several artists in this collection use history as a frame for modern expression.

Gorazd Poposki works in white marble, embracing a sculptural tradition thousands of years old. Some of his abstract sculptures, with their sensuous curves and heavy three-dimensionality, whisper of ancient Greek goddesses or muscular Roman heroes. Poposki's two pieces in the U. S. Embassy most resemble friezes carved in hollow-relief. Their incised marble expanses are perpetual monuments to wind and sea – immortal natural forces older than the gods.

Two artists employ the ancient art of papermaking to represent modern experience. Aleksandra Hadzi-Naumova studied traditional Chinese and Japanese papermaking arts before creating a series of "paper-paintings" composed of natural materials. Her three works in this collection portray the internal landscapes of her dreams and exterior scenes from her daily life, including the view of Skopje from her apartment window. Simon Shemov has sought for more than thirty years to foster what he calls "pantheism in the world of art" by absorbing into his works as many visual and cultural traditions as possible. His handmade-paper series *The Woman*

combines traditional methods with imagery and symbolism from Macedonian folk culture, regional pagan traditions, mythology, Christianity, and contemporary European culture. His primary focus is the aesthetic composition of the artwork, but he also intends his art to demonstrate the connectedness of human civilization.

The history of communication among cultures and individuals is the subject of Tauba Auerbach's *Yes and No*. The artist spent years practicing the antique arts of calligraphy and hand-lettering before beginning her visual explorations of written language, which magnify the task of decoding symbols by embellishing them nearly beyond recognition. Donald Baechler's multimedia works take the opposite approach, simplifying culturally potent symbols into bold visual messages. His imagery derives from myriad sources including Western art history, folk art, mythology, pop culture and counterculture; he calls his fusion of influences the "illusion of history."

Artists invoke their visual heritage not simply to express the idea of their native lands but also to situate that idea within universal creative culture. Isolation is impossible in the twenty-first century, and most artists acknowledge our interconnected history as well as our interdependent future. This is most evident in a shared concern for the natural

environment. A source of solace, beauty, and inspiration, nature is celebrated by today's artists more poignantly than ever before. Many works in the collection are colored with the knowledge that our desire for thriving societies within improved built environments challenges the tolerance of the natural world. Thus many of the works blend natural materials with urban themes, or bring nature into constructed landscapes, in virtual attempts to balance Earth and humanity.

The digital photography of Iskra Dimitrova deliberately contrasts colorful plants with monotone urban backgrounds. The artist finds beauty in the idea of modern life merged with nature, stress consoled by breathing vegetation. Her minimal aesthetic of a single plant refracted through glass or resting on polished marble produces serene yet thought-provoking works. Similar in its colors and abstracted composition, Deborah Oropallo's *Trace* applies an analogous approach to a different landscape: American suburbia. With its contraposition of wire mesh and climbing ivy, the work re-creates the artist's experience of looking at her backyard through a screen door. Gligor Stefanov explores nature as both subject and object by strictly limiting himself to organic materials. *Grabbing from the Space*, in straw and wood, considers the spiritual properties of living materials as well as the realities of biological impermanence.

The younger artists in this collection grew up in the information age, in which borders are easily transcended via internet and wireless

telecommunication as well as discount travel. They are citizens of the world in a mode not possible a generation ago, and their work connects to place – and connects places to each other – in new and interesting ways. Robert Conev is a German artist who has spent several years in Skopje and maintains ties in two countries. Though his themes are broad in nature, encompassing sexual relations, death, and computer games, each work is influenced by the country in which it is created, with emphasis, Conev says, on either "my Macedonian or German side." Igor Josifov is a Macedonian working in New York and San Francisco. In his explorations of culture and morality, he identifies the human body as a common subject, linking people through their ideas of self. Leo Villareal's work knows no boundaries. His monumental light sculpture *Origin* uses complex computer codes to illuminate LED bulbs in nonrepeating patterns. It suggests, according to *ArtForum*, "stars in the heavens, microscopic cellular activity, the heaving of the ocean." It is perhaps an example of using new artistic techniques to portray an experience as old as history: looking up at the night sky, or gazing out over the ocean, in wonder.

This collection of works conveys many ideas about the artists' native lands, as well as the connections among them. It emphasizes Earth as our common home, and expresses shared hopes for the future of its lands and its people.

ЗБИРКА НА УМЕТНИЧКИ ДЕЛА НА АМБАСАДАТА НА СОЕДИНЕТИТЕ АМЕРИКАНСКИ ДРЖАВИ ВО СКОПЈЕ

СКОПЈЕ
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Е можело ли толку лефтерно со две-три говорливи линии и уште со две-три расприкажани бои, на платно да се плисне размисла за Татковината? Ете – се можело!
— Извадок од *Картата на Македонија* од Гане Тодоровски

Американските и македонските уметници чии дела се претставени во амбасадата на САД во Скопје ја пренесуваат идејата за нивните земји преку слики, фотографии, скулптури, рачно-изработена хартија и дела во комбинирана техника. Нивниот пристап кон уметноста е исто толку разнообразен како и македонскиот пејсаж, односно, претставува каледоскоп на видовици, од снежните врвови на Осогово и Шара кон топлите, плодни долини на Вардар. Иако овие дела се навидум различни по своите теми и естетски карактеристики, нивниот уметнички тоналитет создава ехо што се пренесува низ целата збирка преку визуелните изрази во однос на сопствениот дом, историја и место во светот.

Република Македонија е млада држава со древна историја. Скопје е дом на еден ултра-модерен музеј на современа уметност, кој ја следи најавангардната ликовна пракса во Македонија и ширум светот. Надвор од градот е црквата Свети Пантелејмон, изградена во 1164 година и прославена по своите прекрасни византиски фрески. Врската меѓу достоинството на историјата и амбициите за минатото е една од улогите на современата уметност. Оваа улога се остварува со примената на традиционални методи, материјали и форми, кои што немаат за цел да ги

имитираат уметничките дострели од минатото, туку да им оддадат почит и одново да ги протолкуваат при создавањето на сосема ново дело. Историјата како рамка за современиот израз ја користат повеќе уметници во оваа збирка.

Горазд Попоски работи во бел мермер, односно во духот на традиција на скулптура стара илјадници години. Некои од неговите апстрактни скулптури како да шепотат преку своите сензуални линии и цврста тродимензионалност за древните грчки божици или мускулестите херои на Рим. Двете дела на Попоски во амбасадата на САД наликуваат најмногу на антички фриз-релјефи. Нивните мермерни површини обликувани од алатот на уметникот се вечни споменици на ветерот и морето – на оние бессмртни природни сили постари и од боговите.

Двајца од овие уметници користат древни техники за рачна изработка на хартија за да изразат современо искуство. Александра Хаџи-Наумова ги има прочувано старите кинески и јапонски техники за изработка на хартија пред да ја создаде својата серија на „хартиени слики“ од природен материјал. Трите нејзини дела во оваа збирка се прикажи во внатрешни пејсажи на нејзините соништа и надворешни сцени од нејзиното секојдневије, вклучувајќи го и погледот на Скопје од прозорецот на нејзиниот дом. Симон Шемов веќе подолго од триесет години се обидува да го изрази „пантеизмот на уметноста“ преку апсорбирање на што е можно повеќе визуелни и културни традиции во своето дело. Неговата серија на рачно-изработена хартија *Жена* претставува комбинација на традиционални методи со мотиви и симболи од македонскиот фолклор, регионалните пагански традиции, митологијата, христијанството и современата европска култура. Неговиот примарен фокус е на естетската композиција на делото, но исто така изразува и стремјеност кон прикажување на внатрешната испреплетеност на човековата цивилизација.

Историјата на комуникациите меѓу култури и поединци е темата на делото на Тауба Оербих – *Да и Не*. Оваа уметница со години ги усовршува своите вештини во калиграфијата и ракописниот израз пред да ги отпочне своите визуелни истражувања на пишаниот јазик, во кои што декодирањето на симболите станува уште посложено преку процесот на декорација до речиси целосна непрепознатливост. Мултимедијалните дела на Доналд Беклер покажуваат сосема спротивен пристап, каде што културолошки моќни симболи се претворени во поедноставени и смели визуелни пораки. Неговите мотиви потекнуваат од безброј извори како што се клучни дела од историјата на западната уметност, фолклорот, митологијата, популарната култура и контра-култура. Оваа фузија на влијанија тој ја нарекува „илузија на историја.“

Уметниците го евоцираат нивното ликовно наследство не само за да ја изразат својата идеја за сопствената земја, туку и да ја постават во рамките на универзалната култура на креативноста. Изолатијата е невозможна во дваесет и првиот век, што повеќето од нив го кажуваат како во приказот на меѓусебните историски врски, така и во однос на меѓусебната зависност во иднина. Ова е највидливо во нивната заедничка грижа околу природната средина. Природата, како извор на утеха, убавина и инспирација, е тема што уметниците на денешницата ја слават на еден многу потрогателен начин од порано. Многу дела во оваа збирка се обоени од свесноста дека нашата желба за просперитетно општество во подобрени, но вештачки изградени средини, го доведува во опасност природниот свет. Од овие причини многу дела третираат урбани теми со природни

материјали, или пак природата се пренесува во вештачки изградени пејсажи, кои што се на некој начин виртуелни обиди за остварување на рамнотежа меѓу земјата и човештвото.

Дигиталните фотографии на Искра Димитрова создаваат намерни контрасти меѓу живите бои на растенијата и монотоната урбана позадина. Оваа уметница наоѓа убавина во идејата на современиот свет што се спојува со природата, каде што неговите тензии се ублажуваат преку дишењето на вегетацијата. Нејзината минималистичка естетика, каде што една билка се рефлектира низ стакло или лежи врз високо полиран мермер, создава навидум спокојни, но интелектуално провокативни дела. Слична по изборот на бои и осетот за апстракција, Дебора Оропало применува во делото *Трага* аналоген пристап кон различен пејсаж: Американското предградие. Преку сопоставувањето на жичаната ограда и бршленот, ова дело го доловува искуството на уметницата додека гледа низ мрежестата врата кон својата градина. Глигор Стефанов ја истражува природата, и како субјект и како објект, преку своите строго ограничени органски материјали. Со скулптурата *Грабање од просторот*, изработена од слама и дрво, тој ги истражува духовните својства на живата материја, како и стварноста на биолошката непостојаност.

Помладите уметници во оваа збирка се деца на информатичката ера, каде што границите се минуваат лесно со помош на интернетот и

безжичните комуникации, како и со евтини опции за патувања. Тие се граѓани на целиот свет и тоа на начин што не беше остварлив само една генерација порано, а нивните дела се поврзуваат за места – и поврзуваат места – на нови и интересни начини. Роберт Цонев е германски уметник кој има поминато неколку години во Скопје и оддржува врски со обете земји. Иако неговата тематика е доста широка и ги опфаќа сексуалните односи, смртта и компјутерските игри, секое дело е создадено под влијание на земјата каде што престојувал, со акцент – како што Цонев вели – или на „германската, или на македонската страна“ од неговата личност. Игор Јосифов е македонец што живее во Њујорк и Сан Франциско. Во неговите истражувања на културата и смртноста, тој го зема човековото тело како една препознатлива тема и ги поврзува луѓето преку нивните идеи за себе. Делото на Лео Вилареал не признава граници. Неговата монументална светлечка скулптура *Зачеток (Македонија)* користи комплексни компјутерски кодови за создавање на илуминација со безброј сијалички во непредвидливи шеми. Според *Арт Форум*, оваа скулптура алудира на „свездите на небото, микроскопските активности на ниво на клетки, но и на длабинските струи на океаните.“ Ова е можеби пример за тоа како нови уметнички техники можат да пренесат искуства стари колку и самата историја: погледот кон ноќното небо, или над површината на океанот, фасциниран од таа чудесност.

Оваа збирка дела пренесува бројни идеи за татковините на овие уметници, но и за нивните меѓусебни врски. Таа потенцира дека оваа планета е нашиот заеднички дом и изразува заеднички надежи за подобра иднина на сите земји и луѓе.

KOLEKSION ARTI NË AMBASADËN E SHTETEVE TË BASHKUARA

SHKUP
REPUBLIKA E MAQEDONISË

A

do të ishte e mundur me një indiferencë të tillë, me dy tre vija fjalamane me dy tre ngjyra biseduese të hidhej në pikturë ideja e tokës amtare të dikujt? Posi jo, do të ishte e mundur! –Nga *Harta e Maqedonisë* nga Gane Todorovski

Artistët maqedonas dhe amerikanë, veprat e të cilëve janë ekspozuar në Ambasadën e Shteteve të Bashkuara në Shkup, përçojnë nëpërmjet pikturave, fotografive, skulpturës, punimeve në letër dhe mjeteve të tjera të ndryshme, idenë e tokës së tyre amtare. Trajtimet e tyre janë po aq të larmishme sa dhe vetë peisazhi maqedonas, një kaleidoskop pamjesh që zbresin nga kurorat e bardha të Osogovës dhe Sharrit drejt lugjave të ngrohta, të begata të Vardarit. Megjithëse veprat e artist janë divergjente në subjekt dhe estetikë, këto shprehje vizuale të atdheut, historisë dhe raportit të njeriut me natyrën tingëllojnë nota artistike që jehojnë nëpër të gjithë koleksionin.

Republika e Maqedonisë është një shtet i ri me një histori të lashtë. Brenda në Shkup gjendet Muzeumi ultramodern i Artit bashkëkohor, që ka prodhimet më të njohura artistike në Maqedoni dhe në botë. Jashtë qytetit ndodhet Kisha e Shën Panteleimonit, e përfunduar më 1164, që është e njohur për afresket madhështore bizantine. Një nga rolet e artist bashkëkohor është lidhja e krenarisë historike me të ardhmen ambicioze; kjo realizohet nëpërmjet përdorimit të metodave, materialeve dhe formave tradicionale, jo për të imituar por për të vlerësuar dhe dhënë një

interpretim të ri arritjeve artistike të së kaluarës në krijimin e diçkaje krejtësisht të re. Një numër artistësh në këtë koleksion kanë përdorur historinë si kuadër të shprehjes moderne.

Gorazd Poposki punon në mermer të bardhë, duke përdorur një traditë skulpturore disa mijëra vjeçare. Disa nga skulpturat e tij abstrakte, me lakimet e tyre sensuale dhe me tre dimensione të dukshme, janë jehonë e perëndeshave greke ose e heronjve muskolorë romakë. Dy vepra të Poposkit të ekspozuara në Ambasadën amerikane ngjasin me friza të gdhendura në një relief të zbrazët. Objektet e tyre të skalitura në mermer janë monumente të përfjeshme të erës dhe detit- forca natyrore të pavdekshme më të vjetra se edhe zotat.

Dy artistë përdorin artin e lashtë të bërjes së letrës për të përfaqësuar përvoja moderne. Aleksandra Hadzi-Naumova studioi traditën kineze dhe japoneze të artit të bërjes së letrës para se të krijonte serinë e “pikturave letër” të krijuara me materiale natyrore. Tre punimet e saj në këtë koleksion pasqyrojnë peisazhin e brendëshëm të ëndrrave të saj dhe skena të jashtme nga jeta e saj e përditshme, si edhe pamje të Shkupit të para nga dritarja e apartamentit të saj. Simon Shemov është përpjekur për më shumë se tridhjetë vjet që të mëkonte atë që ai e quan “panteizmi në botën e artit”, duke thithur në veprat e tij sa më shumë që të jetë e mundur traditat kulturore dhe vizuale. Seria e tij *Gruaja*, me letër të bëra me dorë, kombinon metodat tradicionale me imazhe dhe simbolizëm nga kultura popullore maqedonase, traditat rajonale pagane, mitologjia, Krishterimi dhe kultura

bashkëkohore evropiane. Fokusi i tij kryesor përqendrohet tek kompozimi estetik i veprës së artit, por ai përpiket të tregojë edhe lidhshmërinë e qytetërimit njerëzor.

Historia e komunikimit ndërmjet kulturave dhe individëve është subjekt i veprave *Po* dhe *Jo* të Tauba Auerbachut. Artistja kaloi vite të tëra duke praktikuar artin e lashtë të kaligrafisë dhe shkrimit të dorës përpara se të fillonte eksplorimet e saj vizuale të gjuhës së shkruar, që përforcojnë detyrën e dekodimit të simboleve duke i zbukuruar ato gati përtej njohjes. Punimet mulitmedia të Donald Baechlerit kanë një trajtim krejt të kundërt, duke thjeshuar simbolet e fuqishme kulturore në mesazhe vizuale të spikatura. Imazhet e tij rrjedhin nga burime të larmishme që përfshijnë historinë e artit perëndimor, arti folklorik, mitologjinë, kulturën popullore dhe kundër kulturën; ai e quan fuzionin e ndikimeve të tij “iluzion i historisë”.

Artistët përdorin trashëgiminë e tyre vizuale jo thjeshtë për të shprehur idenë e tokës mëmë por edhe për ta vendosur këtë ide brenda kulturës universale krijuese. Izolimi është i pamundur në shekullin e njëzet e një dhe shumica e artistëve e pranojnë si historinë tonë të ndërthurur ashtu edhe të ardhmen tonë të ndërvarur. Kjo është shumë e dukshme në shqetësimin e përbashkët ndaj mjedisit natyror. Natyra, një burim lehtësimi, bukurie dhe frymëzimi, pasqyrohet nga artistët e sotëm me më forcë se kurrë më parë. Shumë punime në këtë koleksion afirmojnë faktin se dëshira

jonë për shoqëri të begata brenda mjediseve moderne të ndërtuara sfidon tolerancën e botës së natyrës. Si pasojë, shumica e punimeve ndërthur materialet natyrore me temat urbane, ose sjell natyrën në peisazhetë ndërtuara , në përpjekje virtuale për të vendosur një ekuilibër midis tokës dhe njerëzimit.

Fotografia digjitale e Iskra Dimitrovas paraqet një kontrast të paramenduar ndërmjet bimëve shumëngjyrëshe dhe një sfondi urban monoton. Artistja e gjen bukurinë në idenë e jetës moderne të shkrirë me natyrën, stresit të lehtësuar nga gjelbërimi vibrant. Estetika e saj minimale ndaj një bime të vetme të përthyer nga xhami ose e vendosur në një mermer të llustruar krijon vepra që nxisin mendimin dhe janë qetësuese në të njëjtën kohë. Vepra *Gjurmë* e Deborah Orapallos, me ngjyra dhe kompozicion abstrakt të ngjashëm, ndjek të njëjtin trajtim në një pejsazh të ndryshëm: periferinë amerikane. Me kundra pozicionin e lakut të lelit dhe urthit përdredhës, punimi rikrijon përvojën e artistes që shikon kopshtin e saj nga një derë me rrjetë. Gligor Stefanov eksploron natyrën si subjekt dhe objekt duke u kufizuar tek materialet organike. *Rrëmbim nga kosmosi*, e punuar në kashtë dhe dru, pasqyron aspektet spirituale të materialeve të jetesës si dhe realitetet e përkohshmërisë biologjike.

Artistët më të rinj në këtë koleksion janë rritur në epokën e informacionin, ku kufijtë kapërcehen me lehtësi në sajë të internetit dhe telekomunikimeve ajrore si dhe udhëtimeve të lehtësuara. Ata janë qytetarët e botës në një formë që do të ishte e pamundur një gjeneratë më parë dhe punimet e tyre lidhen me vendin dhe lidhin vendet me njëri tjetrin- në mënyra të reja dhe interesante. Robert Conev është një artist gjerman që ka kaluar shumë vite në Shkup dhe që ruan lidhje me të dy vendet. Megjithëse temat e tij janë të gjëra në

natyrë, përfshijnë marrëdhëniet seksuale, vdekjen dhe lojërat kompjuterike, çdo punim është ndikuar nga vendi ku është krijuar, duke e venë theksin, siç thotë vetë Conev, ose tek “ana ime maqedonase ose tek ajo gjermane”. Igor Josifov është një maqedonas që punon në Nju Jork dhe në San Francisko. Në eksplorimet e tij për kulturën dhe moralin, ai identifikon trupin njerëzor si një subjekt i përbashkët, duke i lidhur njerëzit nëpërmjet ideve të tyre për vetveten. Punimet e Leo Villareal nuk njohin kufij. Skulptura e tij monumentale *Origjinë* përdor kode të ndërlikuara kompjuterike për të ndriçuar llambat LED në modele të papërsëritshme. Ato shprehin, sipas *Art Forum*, “yjet në parajsë, veprimtarinë mikroskopike qelizore, kotovalen e oqeanit.” Ky është një shembull i përdorimit të teknikave të reja për të pasqyruar një përvojë po aq të vjetër sa dhe historia: vështirimin e qiellit natën ose kundrimin e oqeanit me habi.

Ky koleksion punimesh jep shumë ide për tokën amtare të artistëve, si dhe për lidhjet midis tyre. Koleksioni e pasqyron Tokën si shtëpinë tonë të përbashkët dhe shpreh shpresat e përbashkëta për të ardhmen e tokës dhe popujve në të.

ARTISTS

УМЕТНИЦИ

TAUBA AUERBACH
ТАУБА ОЕРБАХ

DONALD BAECHLER
БОНАЛД БЕХЛЕР

GRAHAM CALDWELL
ГРЕАМ КОЛДВЕЛ

ROBERT CONEV
РОБЕРТ ЦОНЕВ

STEVE CURRIE
СТИВ КАРИ

FRANK HALLAM DAY
ФРЕНК ХАЛАМ ДЕЈ

ISKRA DIMITROVA
ИСКРА ДИМИТРОВА

ALEKSANDRA HADZI-NAUMOVA
АЛЕКСАНДРА ХАЏИ-НАУМОВА

JOHN HELIKER
ЏОН ХЕЛИКЕР

IGOR JOSIFOV
ИГОР ЈОСИФОВ

JAMES LECHAY
ЏЕЈМС ЛИЧЕЈ

BLAGOJA MANEVSKI
БЛАГОЈА МАНЕВСКИ

DEBORAH OROPALLO
ДЕБОРА ОРОПАЛО

GORAZD POPOSKI
ГОРАЗД ПОПОСКИ

LUCAS SAMARAS
ЛУКАС САМАРАС

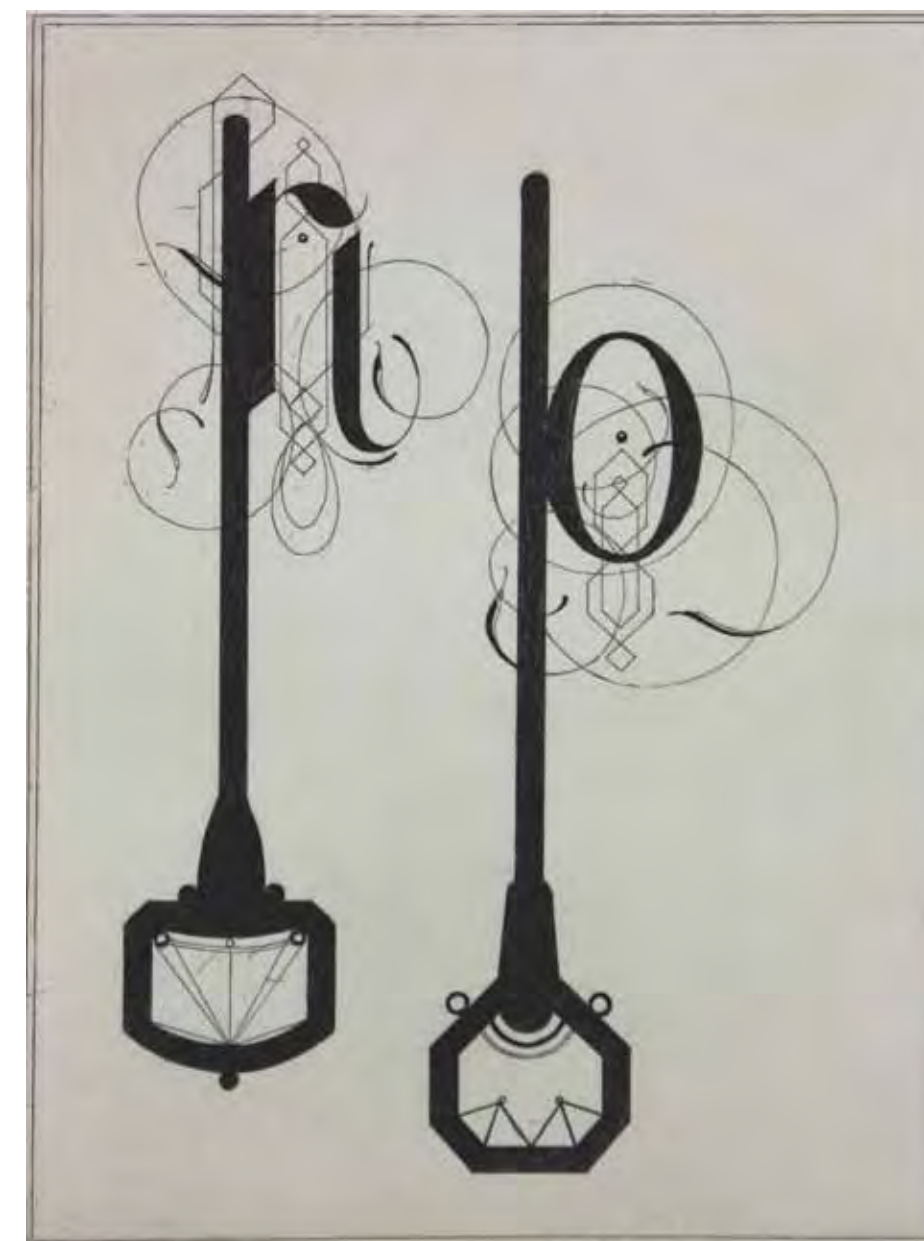
SIMON SHEMOV
СИМОН ШЕМОВ

GLIGOR STEFANOV
ГЛИГОР СТЕФАНОВ

LEO VILLAREAL
ЛЕО ВИЛАРЕАЛ

1

2

TAUBA AUERBACH

Tauba Auerbach has been fascinated by letters and penmanship since she was a child, when she wrote in her diary about inventing a new letter "A." After graduating from Stanford University, she worked for three years as a sign painter, perfecting her skill in hand-lettering. Her works *Yes* and *No* are two of her many explorations into the aesthetic and conceptual potential of letters and words. In these images, the words are not immediately perceptible; they must first be distinguished from the elaborate filigree of the keys. Auerbach enjoys ornamenting letters until they are

nearly unrecognizable, which exaggerates the cognitive process of unlocking meaning from symbols.

Much of Auerbach's work centers on modes of written communication and the limits they place on expression. In an interview with Kenneth Caldwell, Auerbach said that sometimes "... you're forced to compartmentalize your thoughts into words that don't represent a spectrum of thought, but more just yes or no, this or that."

Тауба Оербах има фасцинација со букви и ракописи уште од детството, кога во својот дневник запишала дека измислила нова буква „А.“ По дипломирањето на универзитетот во Стенфорд, таа работела три години како сликар на знаци, при

што ги усовршила своите вештини во исцртување на букви. Нејзините дела *Да* и *Не* се два примери на нејзините бројни истражувања на естетскиот и концептуалниот потенцијал на буквите и пишаниот збор. Во овие слики, зборовите не се веднаш препознатливи – но мораат најпрво да се разграничат од комплексниот филигран на клучевите. Оербах користи орнаментални букви до таа мерка што тие стануваат речиси

непрепознатливи, со што го потенцира когнитивниот процес на откривањето на значења од симболите. Нејзиното дело е најмногу фокусирано на различните начини на писмена комуникација и границите што таа ги наметнува врз можноста за изразување. Во едно интервју со Кенет Колдвел, Оербах изјави дека понекогаш "... сме принудени да ги ставиме мислите во фиоки преку зборови што не претставуваат спектар на размислување туку само повеќе облици на да или не, на ова или она."

Që në fëmijëri kur shkruante në ditarin e saj për shpikjen e një shkronje të re "A", Tauba Auerbach mahnitej nga shkronjat dhe bukurshkrimi. Pas diplomimit nga universiteti Stanford, ajo punoi për tre vjet si piktore e shenjave, duke perfektionuar aftësinë e saj në shkrimin me dorë. Punimet e saj *Po* dhe *Jo* janë dy nga shumë eksplorimet mbi potencialin estetik dhe konceptual të shkronjave dhe fjalëve. Në këto imazhe, fjalët nuk janë të perceptueshme menjëherë;

fillimisht ato duhet t'i dallosh nga filigramet e ndërlikuara të çelësave. Auerbach i zbkuron shkronjat derisa ato janë gati të padallueshme, gjë që vështirëson procesin njohës të deshifrimit e kuptimit të simboleve. Pjesa kryesore e punimeve të Auerbachut përqendrohet në format e komunikimit me shkrim dhe në kufizimet që ato vendosin ndaj shprehjes. Në një intervistë me Kenneth Caldwell, Auerbach thotë se shpesh "je e detyruar t'i klasifikosh mendimet e tua në fjalë që nuk përfaqësojnë një spektër të mendimit, por më tepër po ose jo, këtë ose atë."

Donald Baechler's multimedia works are colorful explorations of cultural symbols. He collects artifacts and photographs from every imaginable source, and from his vast archive he selects images that he draws, paints, silk-screens, prints, or collages onto surfaces. A process of under- and overpainting, adding, and editing results in the finished work. He cites Cy Twombly and Giotto as his primary influences, and he draws broadly on Western art history, mythology, pop culture, counterculture, and folk art. He has experimented with a variety of materials and uses similar approaches whether working in paint, print, or sculpture.

In an interview with Martin Prinzhorn, Baechler said, "I'm certainly drawing things from all sorts of places, but in fact, in some way I'm looking for the same thing everywhere in every culture . . . I'm looking for a way to make everything the same, rather than trying to make my work necessarily different from all these influences."

DONALD BAECHLER

Мултимедијалните дела на Доналд Бехлер претставуваат разнообразни истражувања на културолошки симболи. Тој собира артефакти и фотографии од секој можен извор, па од тој огромен архив избира мотиви што ги црта, слика, печати со сито-печат или друга техника, или што ги колажира на други површини. Делото се создава преку процеси на надсликување и пресликување, додавање и одземање на елементи. Тој ги споменува Сај Твомбли и Гото како најголеми лични влијанија, но неговиот дијапазон на извори ја вклучува историјата на западната уметност, митологијата, популарната култура, контра-култура и фолклорот. Тој има експериментирано со мноштво материјали и користи сличен пристап независно од тоа дали работи со боја, печас, или скулптура.

Во едно интервју со Мартин Принцхорн, Бехлер вели: „Сигурно е дека црпам инспирација од најразлични места, но во суштина, на некој начин, секогаш го забележувам истото нешто во секоја култура . . . Едноставно барам начин сè да преточам во нешто исто, наместо да барам моето дело да биде многу различно од тие извори.“

Punimet në mjediset të ndryshme nga Donald Baechler janë eksplorime shumëgjyreshë të simboleve kulturore. Ai grumbullon artefakte dhe fotografi nga çdo burim i imagjinueshëm kurse nga arkiva e tij e gjerë ka zgjedhur imazhet që i pikturon, vizaton, prodhon me serigrafji, stampon ose i komponon me ngjitje në sipërfaqe. Punimi përfundimtar është një proces i rezultateve të pikturimit mbi dhe nën, i shtesave dhe redaktimeve. Ai thotë se në këtë punë është ndikuar kryesisht nga Cy Twombly dhe Giotto dhe bazohet gjerësisht në historinë e artit perëndimor, mitologji, kulturën pop, kundër kulturën dhe artin folklorik. Ai ka eksperimentuar me një larmi materialesh dhe përdor mënyra të ngjashme si kur pikturon, stampon apo kur krijon skulpturë.

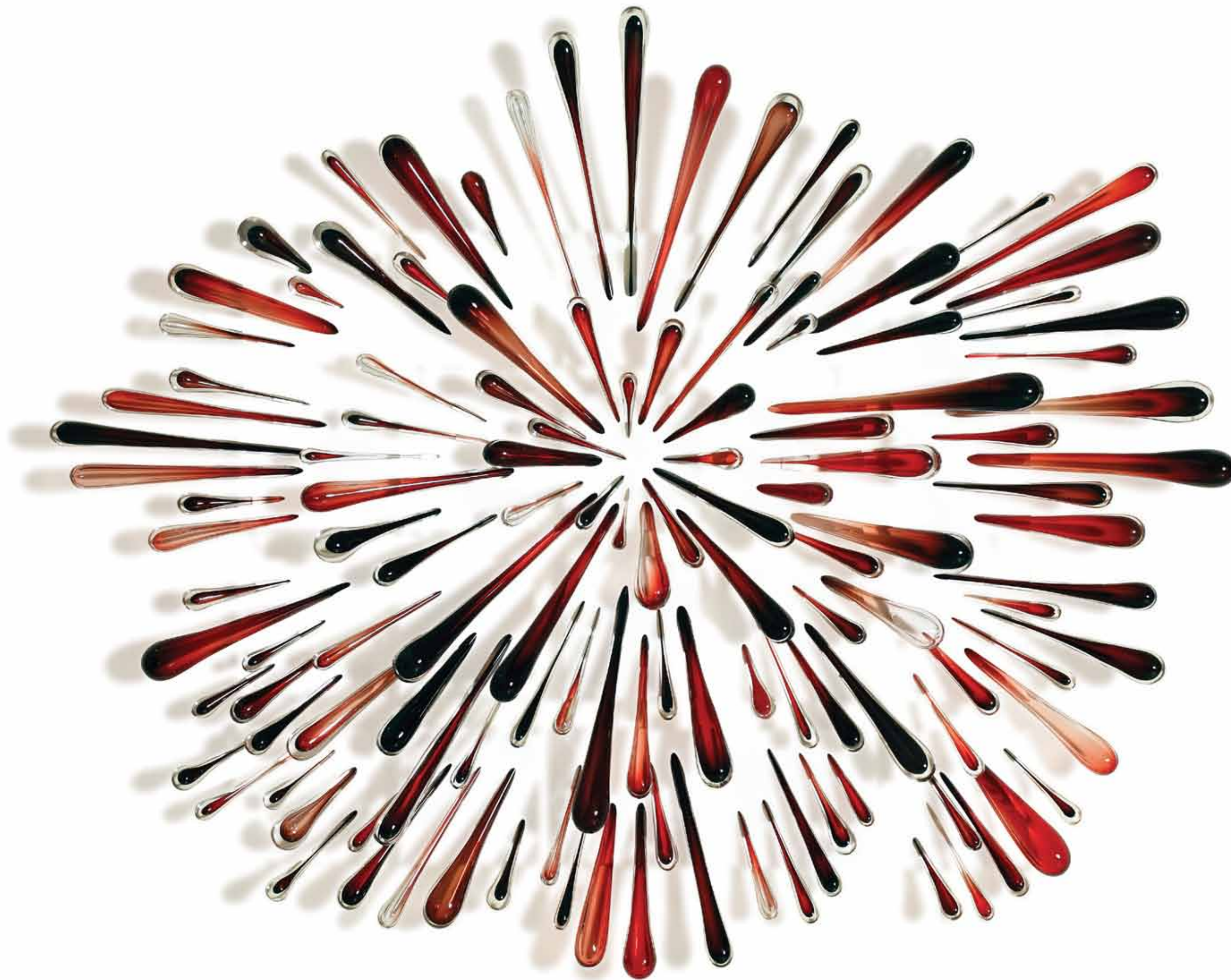
Në një intervistë me Martin Prinzhorn, Baechler tha, "Unë vizatoj gjëra nga vende të ndryshme, por në fakt në një farë mënyre kërkoi të njëjtën gjë kudo në secilën kulturë . . . Unë kërkoi një mënyrë për ta bërë gjithshka të njëjtë, në vend që të përpiqem ta bëj punën time të ndryshme nga të gjitha këto ndikime."

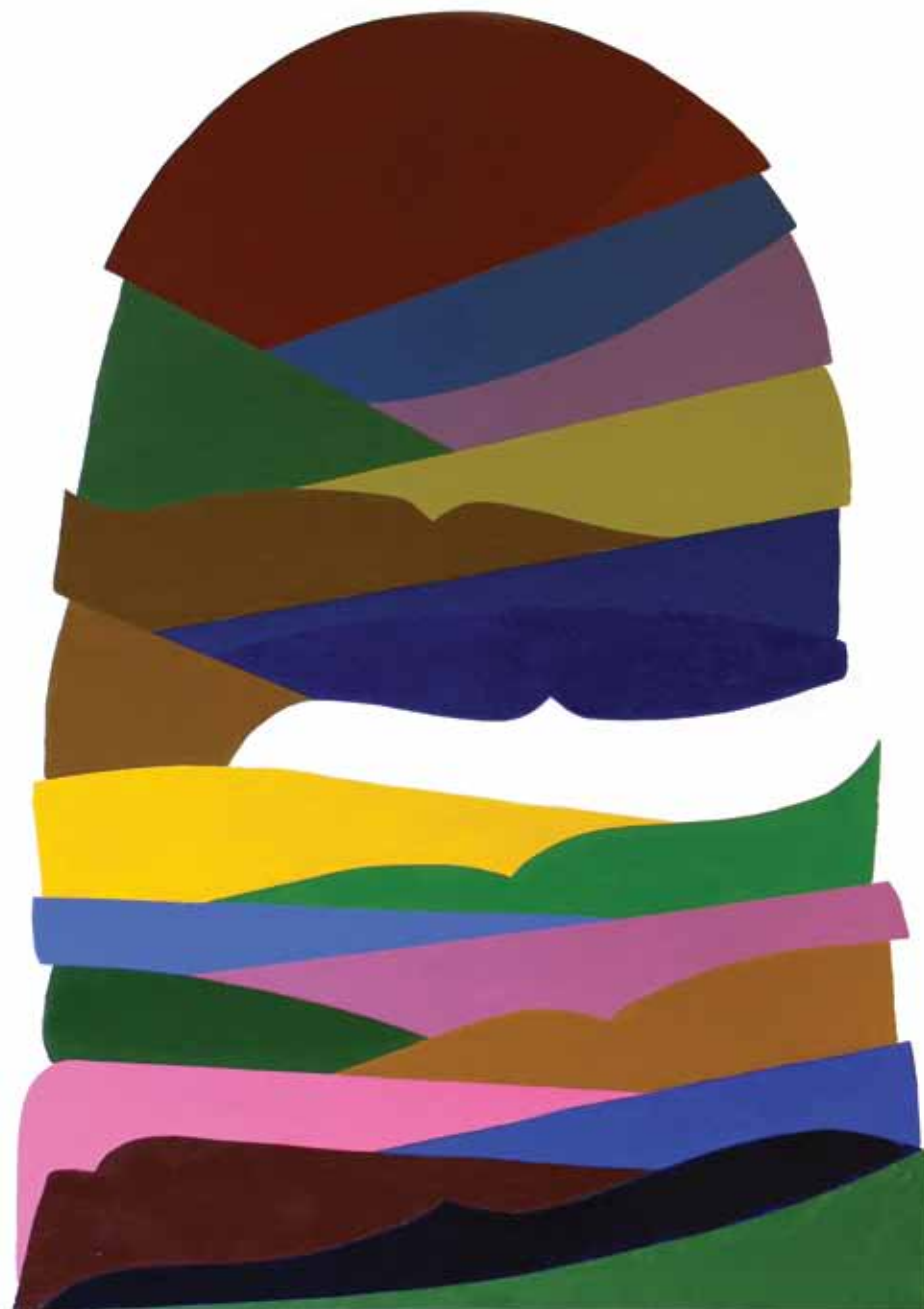
GRAHAM CALDWELL

"My work is a kind of idiosyncratic natural history of sight, where glass and mirror stand in for the eye and the mind's many eyes. It investigates the blurring and slowing of sight through liquid and thick transparent glass, and the zooming and multiplication of sight by convex mirror and lens. I am interested in how looking and seeing can be extended by the telescope and microscope into the vast dark past of space and into the ferocious world of the microscopic. My work is about recognition and distortion, examination and surveillance." *Graham Caldwell*

„Моето дело е како некаква идиосинкретска историја на осетот за вид, во која што стаклото и огледалото ги претставуваат надворешните очи и многуте внатрешни очи на умот. Она што го истражувам е заматувањето и успорувањето на видот преку слоеви на течности и дебели транспарентни стакла, како и зумирањето и мултиплицирањето на видот преку конвексни огледала и леќи. Ме интересира како видот и погледот можат да се продолжат со помош на телескопи и микроскопи кон огромното темно минато на универзумот и безмилосниот свет на микроскопските елементи. Моето дело се занимава со проблемот на препознавање и дисторзија, испитување и набљудување.“ *Греам Колдвел*

“Puna ime është një lloj historie tipike natyrore e vështrimit, ku xhami dhe pasqyra mbeten tek syri dhe në mendjen e shumë syve. Në punimet e mia investigojë paqartësinë dhe ngadalësimin e shikimit nëpërmjet një xhami të trashë transparent, likuid dhe zmadhimin dhe shumëfishimin e shikimit me anë të pasqyrës dhe lenteve konvekse. Jam i interesuar në atë se si pamja dhe shikimi mund të shtrihen nga teleskopi dhe mikroskopi në të kaluarën e pafund të errët të hapësirës dhe në botën e egër të mikroskopit. Puna ime është rreth njohjes dhe shtrebërimit, shqyrtimit dhe survejimit.” *Graham Caldwell*

5

“My primary focus is the essence or the nature of painting, and I combine this with subjects that interest me. These could be death, computer games, emotions, signs, gestures, films, nature, or the woman. I have worked in two countries and the results are different; the German side or the Macedonian side comes out in me and the pictures.

I used to prefer working with human models, but at the moment I follow a different approach and use a new way to create and compose my paintings. My compositions lean on the creation and construction of surprise egg figures. I create surfaces of simple and reduced basic elements and put them together to form a group, a new sign. I decide which puzzle pieces I invent and in which way I combine them. For example, a yellow surface is stuck together with a red surface; the new element is then put together with a white surface, etc. This process very often follows a mandatory order. I do not stick solely to the existing instruction leaflet. The last piece of the puzzle reveals itself at the end.”
Robert Conev

ROBERT CONEV

„Мојот главен фокус е на суштината на сликата како медиум, што понатаму го комбинирам со теми што ме интересираат. Овие теми би можеле да бидат поврзани со смртта, компјутерски игри, емоции, знаци, гестови, филмови, природата, или жените. Јас имам работено во две земји и резултатите се различни – германската и македонската страна излегуваат од мене и од сликите.

Порано претпочитав да работам со модели, но во моментов следам друг пристап и друг начин за создавање и композиција на моите дела. Моите композиции произлегуваат од создавање и конструкција на непредвидени јајцевидни форми. Создавам површини од едноставни и редуцирани елементи кои што ги сложувам во поголема група, или нов знак. При тоа решавам кои делови на мозаикот да ги измислам и на кој начин да ги комбинирам. На пример, жолта површина се става покрај црвена, па потоа овој елемент се става до бела површина, итн. Овој процес често пати следи ненаков внатрешен ред. Но не се придржувам само кон постоечното упатство за конструкција. Последното делче на мозаикот се открива само на крајот.“ *Роберт Цонев*

“Fokusi im kryesor është thelbi ose natyra e pikturës dhe këtë e kombinoj me subjekte që më interesojnë. Kjo mund të jetë vdekja, lojërat kompjuterike, emocionet, shenjat, gjestet, filmat, natyra ose gruaja. Kam punuar në dy vende dhe rezultatet janë të ndryshme; aspekti gjerman dhe aspekti maqedonas pasqyrohet tek unë dhe tek pikturat.

Më ka pëlqyer të punoj me modele njerëzore, por aktualisht po ndjek një qëndrim tjetër dhe po përdor një mënyrë të re të krijimit dhe kompozimit të pikturave të mia. Kompozimet e mia anojnë nga krijimi dhe ndërtimi i figurave vezake surprizë. Krijoj sipërfaqe të elementëve të thjeshtë dhe të minimizuar, i vendos ato së bashku për të krijuar një grup, një shenjë të re. Vendos se cilat pjesë të gjëgjëzës do të shpik dhe se si do ti kombinoj ato. Për shembull, një sipërfaqe e verdhë është ngjitur me një sipërfaqe të kuqe; elementi i ri bashkohet nëpërmjet një sipërfaqeje të bardhë, etj. Ky proces shpesh ndjek një rend të imponuar. Nuk veproj vetëm sipas materialit ekzistues udhëzues. Pjesa e fundit e gjëgjëzës tregon në përfundim vetveten “. *Robert Conev*

STEVE CURRIE

“My concerns for the sculpture titled *Catch* are a mix of metaphoric complexity and physical presence. The work is about what the image and title allude to, and it is about the craftsmanship or manipulation of materials.

The body of the sculpture evolved through a time- and labor-intensive process of drawing, cutting, layering, and laminating thin layers of wood. To this animalistic, wooden form, a more functional and mechanical aluminum and mesh cage form was attached. Dark red wax was used as a sealant or segue at the unlikely union of soft, curved wood body and crisp geometric enclosure. It fuses the realms of nature and artifice visually as well as physically. A coat of dye and oil was applied to the surface of the wood, allowing all evidence of labor and process to remain visible. The interior of the sculpture is as important as the exterior surface. The interior is subtly revealed or alluded to by a slot or crevasse between the appendages. An additional interior space is created by the cage-like form constructed of mesh and aluminum.

The word “catch” implies both an animated motion and a trap—the act of catching and the

apparatus that does the catching. This sculpture is intended to evoke the multiple meanings of the idea of catch and is supported by the relationship between solid object body with tendrils and a cage with subtly revealed interior. It is part tool or apparatus and part figure. It is part hollow and part solid. It is a hybrid form that is part nature and part artifice: an object with a precise presence as a body though its identity as animal, vegetable, mineral, mechanical is ambiguous.”
Steve Currie

„Моите основни интереси во скулптурата под наслов *Фат* се метафоричната комплексност и физичкото присуство. Ова дело е за она на што алудира сликата и насловот, а истовремено за самиот процес на изработка на материјалите.

Телото на скулптурата се гради со време – со еден долготраен процес на цртање, сечење, наслојување и ламинација на тенки слоеви дрво. Врз оваа анималистичка дрвена форма е прицврстен еден пофункционален, механички

кафез од алуминиум и жица. Како средство за лакирање или запечатување е користен темно-црвен восок, кој овозможува премин на точката на невозможниот спој меѓу мекото, заоблено тело на дрвото и цврстата, геометриска обвивка. На овој начин се спојуваат сферите на природното и на артифициелното, како визуелно така и физички. Еден слој боја и масло се нанесува врз дрвото, но така што трагите на работата и процесот остануваат видливи. Внатрешноста на скулптурата е исто толку важна како и надворешноста. Внатрешноста се назира суптилно по целата површина или низ процепи меѓу составените елементи. Освен тоа се создава дополнителен внатрешен простор од формата налик на кафез, направена од мрежа и алуминиум.

Зборот „фат“ алудира и на движење, но и на стапица – на самиот чин и на инструментите со кои што нешто се фаќа. Оваа скулптура има за цел да евоцира различни значења на идејата на фаќање преку соодносот меѓу тврдото тело и неговите продолжетоци, и кафезот со својата суптилно присутна внатрешност. Овој објект е

делумно инструмент, а делумно фигура. Делумно е шуплив, а делумно цврст. Претставува хибридна форма меѓу природното и артифициелното: еден објект со специфично присуство како тело, станува амбивалентен преку својот идентитет како живо суштество, растение, минерал, или механичка творба.“ *Стив Кари*

“Shqetësimet e mia në skulpturën e titulluar *Kapje* janë një ndërthurje e kompleksitetit metaforik dhe pranisë fizike. Punimi është rreth asaj që shpreh imazhi dhe titulli dhe rreth përpunimit dhe manovrimit të materialeve.

Trupi i skulpturës evoluon nëpërmjet një procesi intensiv të kohës dhe vizatimit, prerjes, shtrimit dhe veshjes me fletë të holla kompensatë. Këtyj druri në forme kafshe, i ngjitet një si kafaz mekanik me alumin dhe rrjetë. Është përdorur edhe dyllë i kuq i errët si një vullë ose një lidhëse midis trupit të butë, të gdhendur

prej druri dhe kafazit rrethues të përdredhur gjeometrik. Kjo krijon një shkrije midis botës së natyrës dhe artit vizual dhe fizik. Sipërfaqja e drurit është lyer me një shtresë boje vaji, duke lejuar që të mbeten të dukshme gjithë provat e bëra gjatë punës dhe përpunimit. Pjesa e brendshme e skulpturës është po kaq e rëndësishme sa dhe pjesa e jashtme. Pjesa e brendshme shfaqet ngadalë ose të krijon një kuptim për të nga një hapje ose e çarë midis ngjitjeve. Nga forma e kafazit të ndërtuar me alumin dhe rrjetë krijohet një hapësirë shtesë e brendshme.

Fjala “kapje” nënkupton një lëvizje të animuar dhe një kurth—aktin e gjuetisë dhe mjetin që kryen kapjen. Kjo skulpturë ka për qëllim të evokojë kuptimet e shumëfishta të idesë së gjuetisë dhe mbështetet nga marrëdhëniet midis objektit solid me dredhëza dhe një kafazi brendësisa e të cilët zbulohet në mënyrë delikate. Ajo është pjesërisht vegël ose aparat, e pjesërisht figurë. Ajo është pjesërisht bosh, e pjesërisht solide. Ajo është një formë hibride që është pjesërisht natyrë dhe pjesërisht artefakt: një objekt me një prani precize të një trupi ndërkohë që identiteti i tij si kafshë, perime, mineral, mekanik është i dykuptishëm.” *Steve Currie*

FRANK HALLAM DAY

“For much of my career I have been interested in the relationship between man and nature. In earlier bodies of work those concerns were directly evident in the images, but in these new photographs of Florida jungle things are more subtle. The photographs were taken in a park in southwest Florida late at night, with artificial light and long exposures. The foliage is wild, dense, and mysterious . . . but the process used to photograph it transforms this natural world full of dark power and vitality into a decorative backdrop, into pretty wallpaper, a cinematic flourish for our amusement.

Nature photography has generally tried to convey (however inadequately) some sense of the way nature

really is, the way it looks and feels. It has attempted to respect nature’s dignity and ‘otherness’: its existence separate and independent of humans. But in these images that last shred of dignity and respect has been stripped away, as has so often been the case in mankind’s treatment of nature generally.”

Frank Hallam Day

„Во поголемиот дел од моето творештво ме води интересот за односот меѓу човекот и природата. Во поранешните серии, овие идеи беа директно изразени преку слики, но во поновите

фотографии од џунглите на Флорида, работите стануваат посуптилни. Овие фотографии беа направени во еден парк во југозападна Флорида, доцна навечер, со вештачка светлина и долго отварање на објективот. Вегетацијата е дива, густа и полна со мистерији . . . но процесот на фотографирање го трансформира овој природен свет полн со темни сили и виталност во декоративна позадина, нешто налик на убав тапет, или сценски орнамент за наша забава.

Фотографиите на природата обично имале за цел да дадат (колку и да е тоа невозможно) некаква претстава за она што природата

претставува, како изгледа и како се чувствува. Тие обично се стремат да го почитуваат достоинството и „непознатото“ на природата: нејзиното постоење, одвоено и независно од човечкиот род. Но во овие фотографии ја снемума и последната трага од достоинството и почитта, што всушност го отсликува вообичаениот пристап на човекот кон природата.“

Френк Халам Деј

“Gjatë pjesës më të madhe të karrierës sime kam qenë i interesuar për marrëdhënien midis natyrës dhe njeriut. Në punimet e mëparshme këto ide shpreheshin drejtpërdrejt në imazhe, por në këto fotografi të reja

nga xhungla e Floridës, pamjet janë më delikate.

Këto fotografi janë marrë në një park në Floridën Jugperëndimore natën vonë, me një dritë artificiale dhe ekspozime të zgjatura. Gjelbërimi është i egër, i dendur dhe misterioz . . . por procesi i përdorur për ta fotografuar e transformon këtë botë natyrore plot me fuqi të errët dhe vitalitet në një reliev dekorativ, në një tapiceri të këndshme, lulëzim kinematik për kënaqësinë tonë.

Fotografia e natyrës në përgjithësi përqipet të transmetojë (megjithëse jo mjaftueshëm) një farë ndjenje të mënyrës se si natyra është në të vërtetë, mënyrën se si duket dhe si ndjehet. Ajo përqipet të respektojë dinjitetin dhe “tjetërsinë” e natyrës, ekzistencën e saj të ndarë dhe të pavarur nga qeniet njerëzore. Por në këto imazhe thërmija e fundit e dinjitetit dhe respektit është fshirë, si ndodh shpesh në rastin e trajtimit nga njeriu të natyrës në përgjithësi.”

Frank Hallam Day

ISKRA DIMITROVA

“I have always been fascinated by nature. Lately I have developed a strong desire to incorporate vegetation into the home, the workplace, the city—as a part of nature sharing the living conditions of the people. Vegetation has a life of its own. As a kind of artistic material it is hardly controlled: it changes, develops, and sometimes it doesn't fully obey your idea. As an artist it is beautiful to stay open, to observe and admire the changes and the new forms the plants suggest to you.

I like the conceptual contrast of the urban and the natural—the strictness of the geometrical and the delicate softness of the organic—and their color harmony unification. The light changes of the plants, the shadows they create and the way they are reflected surrounded by urban materials (glass, wall, marble) gives us feelings of peace and calm we are desperate for in our busy, stressful lives. My photographs catch these tranquil moments of existence. The floral elements are subtle, to avoid overloading the artwork aesthetically. I emphasized them by giving them enough space to breathe in 'clean' surrounding surfaces.” *Iskra Dimitrova*

„Одсекогаш сум била фасцинирана од природата. Во последно време имам сè поголема желба да внесувам вегетација во својот дом, на работното место и во градот – како дел од природата што ги споделува животните услови на луѓето. Вегетацијата поседува свој живот. Таа е еден вид уметничка материја што тешко се контролира: се менува, развива, а понекогаш не ги почитува твоите замисли во целост. Како уметник, сметам дека е прекрасно да се остане отворен, да се набљудуваат и следат промените и новите форми што самите растенија ви ги посочуваат.

Ми се допаѓа концептуалниот контраст меѓу урбаното и природното – строгоста на геометриското и деликатната мекост на органското – како и нивното хармонично тонално соединување. Светлосните промени на растенијата, сенките што ги фрлаат и начинот на којшто истите се

рефлектираат врз урбани материјали (стакло, сид, мермер) создаваат чувство на мир и спокој кои што ни се очажнички потребни во животот полн со стресови и задачи. Моите фотографии ги ловаат споконжни мигови на постоење. Цветните елементи се суптилни за да не се создаде преголема естетизација на делото. Ги потенцирам со тоа што им оставам доволно простор за дишење во „прочистени“ простори околу нив.“

Искра Димитрова

“Gjithmonë kam qenë e mahnitur nga natyra. Së fundi kam pasur një dëshirë të fortë për të futur bimësinë në shtëpi, në vendin e punës, në qytet- si pjesë e faktit që natyra është pjesë e kushteve të jetesës së njerëzve. Bimësia ka jetën e saj. Si pjesë e materialit artistik ajo është vështirë të kontrollohet : ajo ndryshon, zhvillohet

dhe disa herë nuk i bindet plotësisht idesë që ke. Si artist është diçka e bukur të jesh i hapur, të vëzhgosh dhe admirosh ndryshimet dhe format e reja që të sugjerojnë bimët.

Mua më pëlqen kontrasti konceptual i aspektit urban dhe natyror—saktësia gjeometrike dhe butësia delikate e organikes—dhe unifikimi i tyre harmonik në ngjyrë. Ndryshimet e vogla tek bimët, hijet që ato krijojnë dhe mënyra se si këto reflektohen të rrethuara nga materialet urbane (xham, mur, mermer) na krijojnë ndjenjën e paqes dhe të qetësisë që e kërkojmë me shumë ngulm në jetën tonë të përditshme të rënduar. Fotografia ime pasqyron këto momente qetësie të ekzistencës. Elementët me lule janë të butë, për të shmangur mbingarkesën estetike të punës artistike. Unë e ve theksin tek ato për t’u dhënë hapësirë të mjaftueshme për të marrë frymë në “sipërfaqet e pastra përreth”. *Iskra Dimitrova*

11

12

13

ALEKSANDRA HADZI-NAUMOVA

“Ancient Chinese and Japanese traditional papermaking arts, as well as the study of old handcraft techniques and technology, were the inspiration for me to create a huge cycle of artistic works: paintings from hand-made paper. In this case the paper is not a base for intervention with color or drawing, but an artistic work in itself. The works are made ecologically, using an old Japanese technique. The cellulose used to make the paper is a raw natural material, as are the other elements in the paintings, which represent an abstract transmission of my vision.

I like to work with a few different kinds of cellulose at the same time. The play of color and texture, in combination and overlapping, creates the collage of the

painting. The process of ‘painting’ with handmade paper is the composition of a whole made with palimpsests of cellulose from different plants, each unique in its color, transparency, and structure. The fibers appropriate the magic of the paint brush, the brush stroke, and the canvas.

Every painting is created *al prima*, in one breath, as a reflexion of the dynamic of some mood, dream, idea, or thought. These paintings are made of nature itself, in order to represent it again, transformed and personal.” *Aleksandra Hadzi-Naumova*

„Древната кинеска и јапонска традиција на уметничко изразување со хартија, како и проучувањето на разни техники и начини за рачна изработка на хартија, ми служеа како инспирација за еден огромен циклус уметнички дела: слики од рачно изработена хартија. Во овој случај, хартијата не служи како основа за интервенција со боја или цртеж, туку претставува уметничко дело сама по себе. Овие творби се создадени на еколошки начин, со примена на старата јапонска техника. Целулозата што ја користев за хартијата е природна суровина, а истото важи и за останатите елементи во сликата, со кои што е претставена мојата визија на апстрактен начин.

Ми се допаѓа да работам со неколку различни видови целулоза во исто време. Играта на бои и текстури, во меѓусебни комбинации и преклопувања, создава колаж од самата слика. Процесот на „сликање“ со рачно изработена хартија претставува композиција каде што целината е палипсест на целулозата од различни растенија – секое со своја уникатна боја, транспарентност и структура. Влакната на оваа материја стануваат дел од магијата како четка, гест и сликарско платно.

Секоја од овие слики е создадена „ала прима“, во еден здив, како одраз на динамиката на некоја душевна состојба, сон, идеја или мисла. Овие слики ги слика самата природа, за да се претстави себе си, трансформирана и своја.“ *Александра Хаџи-Наумова*

“Arti tradicional i lashtë kinez dhe japonez i bërjes së letrës si dhe studimi i teknikave dhe teknologjisë të zejtarisë së lashtë, ishin frymëzim për mua për të krijuar një cikël të gjerë punimesh artistike: piktura të bëra me letër të prodhuar me dorë. Në këtë rast letra nuk është një bazë për intervencion me ngjyrë ose vizatim, por një punë artistike në vetvete. Punimet janë prodhuar në mënyrë ekologjike, duke përdorur një teknikë të vjetër japoneze. Celuloza e përdorur për të prodhuar letrën është një material i lëndës së parë, siç janë edhe elementët të tjerë në piktura, që përfaqësojnë një transmetim abstrakt të vizionit tim.

Mua më pëlqen të punoj me disa lloje të ndryshme celuloze në të njëjtën kohë. Përdorimi i ngjyrës dhe endjes, në kombinim dhe me ndërthurje, krijon një kolazh të pikturës.

Procesi i “pikturimit” në letër me dorë është kompozimi i një të tërë të bërë me palimpse të celulozës nga pemë të ndryshme, secila unike në ngjyrë, transparencë dhe strukturë. Fibrat përvetësojnë magjinë e furçës, punimit dhe kanavacës.

Secila pikturë është e krijuar *al prima*, me një frymë, si një refleksion i dinamikës të një frymëzimi, ëndrre ose mendimi. Këto piktura janë marrë nga vetë natyra për ta përfaqësuar atë përsëri, të transformuar dhe personale.” *Aleksandra Hadzi-Naumova*

JOHN HELIKER

John Heliker, a professor of art at Columbia University from 1950–77, was the recipient of a Prix de Rome and a Guggenheim fellowship that enabled him to spend several summers in Italy in the late 1940s and early 1950s. Much of his subsequent work was infused with Mediterranean light; it was softer and more abstract yet paradoxically more representative of sea, earth, and sky.

Around the time he painted *Corinth*, Heliker said, "In more recent years I have been concerned in my paintings with the quality of serenity. . . . I choose in my painting to give expression to those aspects of nature which contain an inner sense of harmony. In my most recent work I have begun to explore a freer use of my

materials, relying less on enclosed geometric shapes. But nonetheless I always seek to preserve the essential, the basic unity of structure relating to each element involved."

Џон Хеликер, професор на универзитетот Колумбија од 1950 до 1977, беше добитник на наградата Prix de Rome и стипендија од фондацијата Гугенхајм, што му овозможи да помине неколку лета во Италија кон крајот на четириесеттите и почетокот на педесеттите години на дваесеттиот

вен. Од тоа време, неговите творби добија една посебна медитеранска боја и светлина – станаа помеки и апстрактни, но парадоксално и поекспресивни претстави на морето, земјата и небото.

Во периодот кога го наслика *Коринт*, Хеликер го кажа следното: „Во последно време сум повеќе преокупиран со желбата за смиреност. . . . Затоа во моите слики се обидувам да најдам израз за оние елементи на природата што содржат внатрешно чувство на хармонија. Во поновите дела почнав послободно да ги користам сите материјали и да се потпирам сè помалку на

затворени геометриски облици. Сепак, секогаш се трудам да го сочувам она што е суштинско, основната целина на структурата и нејзината поврзаност со секој составен елемент.“

John Heliker, profesor i artit në Universitetin e Kolumbias nga 1950 deri më 1977, ka qenë fitues i çmimit Prix de Rome dhe i një burse pasuniversitare nga Guggenheim që i krijoi mundësinë të kalonte disa vera në Itali në fund të viteve 40-të dhe në fillim të viteve 50-të. Shumë nga punimet e tij që pasuan përshkohen nga drita mesdhetare; ajo është më e butë dhe më abstrakte megjithëse në mënyrë paradoksale më shumë përfaqësuese e detit, tokës dhe qiellit.

Ndërsa pikturonte *Corinthi*, Heliker thotë se, "Gjatë viteve të fundit, kam qenë i prirur që në pikturat e mia të pasqyroj një cilësi sereniteti . . . Kam zgjedhur që me pikturën time ti jap shprehje atyre aspekteve të natyrës që përmbajnë një ndjenjë të brendshme harmonie. Në punimet e mia më të fundit kam filluar të eksploroj një përdorim më të lirë të materialeve të mia, duke u mbështetur më pak në format e mbyllura gjeometrike. Por megjithatë gjithmonë jam përpjekur të ruaj esencien, unitetin bazë të strukturës që lidhet me çdo element në fjalë."

11

IGOR JOSIFOV

"My work is based on psychoanalysis through perception and experiences of the world, and on the realities of culture, morals, and ethics. My subjects are death, loss, finding the self, and social commentary.

In my work the concept is the first and most crucial part of the process, and I use the medium and its symbolic function to support my concept as an element. Having years of experience with almost all media, I have come to a level where the most important and primary medium is my body. The body is a common subject for people to connect with ideas of self. I'm continuously working on exploring the physical and mental limitations of my being in the quest for artistic transformation." *Igor Josifov*

„Моето дело се заснова на психоанализа преку различни перцепции и искуства од светот, како и на стварноста на културата, моралот и етиката. Моите теми се смртта, загубата, сопственото пронаоѓање и социјалниот коментар.

Во моето дело, концептот претставува прв и најсуштински дел од процесот, а овој концепт како елемент го изразувам преку медиумот и неговата симболична функција. По години искуства со речиси сите медиуми, дојден сум на едно ниво каде што најважниот и примарен медиум е моето тело. Телото е честа тема преку која што луѓето се поврзуваат со идеи за себеси. Јас постојано работам на откривање на физичките и менталните граници на моето суштество во потрага по уметничка трансформација.“

Igor Josifov

"Puna ime bazohet tek psikoanaliza nëpërmjet perceptimit dhe përvojës të botës dhe tek realitetet e kulturës, moraleve dhe etikës. Subjekti im janë vdekja, humbja, gjetja e vetes dhe komenti social.

Në punën time koncepti është Pjesa e parë dhe më e rëndësishme e procesit dhe unë përdor mjedisin dhe funksionin e tij simbolik për të mbështetur konceptin tim si një element. Duke pasur vite përvoja me gati të gjitha mediet, kam arritur një nivel ku mjedisi më i rëndësishëm dhe përparësor është trupi im. Trupi është subjekti i përbashkët që njerëzit të lidhen me idetë e vetes. Punoj vazhdimisht për eksplorimin e kufizimeve mendore dhe fizike të qenies sime në kërkim të transformimit artistik." *Igor Josifov*

JAMES LECHAY

A painter of still lifes, figures, and landscapes, James Lechay had a long career that spanned many artistic movements. From each he took only what interested him, developing a unique style he called "abstract impressionism." His work combined an impressionist's awareness of color and light with a semi-abstract figurative style and the heavy brushstrokes and outlines of the early modernists. Lechay taught painting and drawing at the University of Iowa from 1945 until his retirement, and he also led summer workshops at Stanford University, New York University, and the Skowhegan School of Painting and Sculpture. In *Green and Grey*, the artist presented a spare composition

emphasizing the intense color of leaves in contrast with a monochromatic interior space: a symbolic comparison of the natural and the artificial.

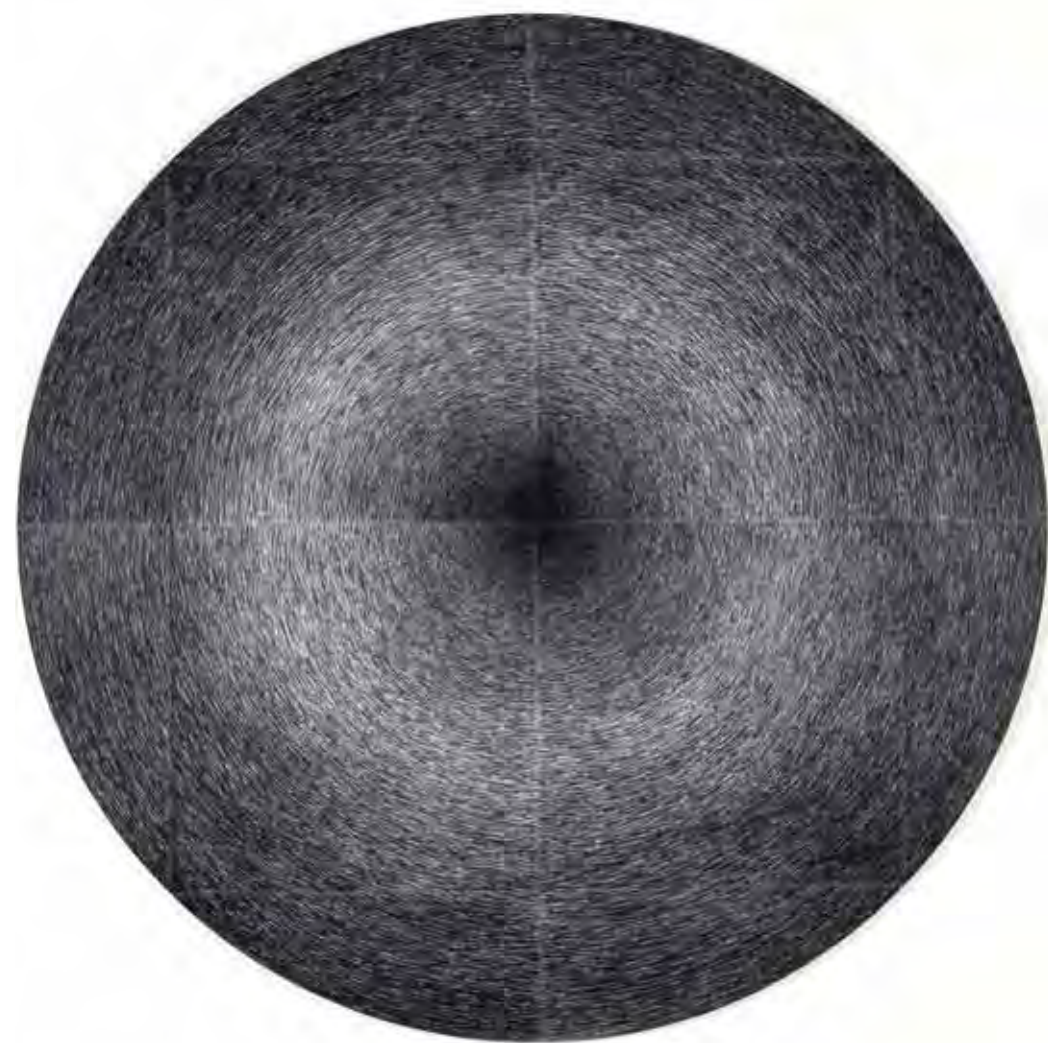
Како сликар на фигури, пејсажи и мртва природа, Џејмс Личеј имаше долга кариера низ повеќе уметнички движења на дваесеттиот век. Од секое од овие движења, тој ги земаше оние елементи што го интересираа, создавајќи еден уникатен стил што го нарече „апстрактен импресионизам.“ Во неговото дело се споија

импресионистичката свесност за бојата и светлината со речиси апстрактната фигурација и енергични гестови и линии на раниот модернизам. Личеј беше професор по сликарство и цртеж на универзитетот на Ајова од 1945 до своето пензионирање, но истовремено водеше бројни летни школи на универзитетите на Стенфорд и Њујорк, како и на Школата за сликарство и скулптура Скохиган. Во *Зелено и Сиво*, преку една минималистичка композиција ја потенцира интензивната боја на лисјата и нивниот контраст со монохроматскиот внатрешен простор: симболична споредба на природното и артифициелното.

James Lechay, piktor i natyrës së qetë, figurave dhe peisazhit, pati një karrierë të gjatë që përfshiu shumë lëvizje artistike. Nga secila prej tyre ai mori vetëm atë që i interesonte, duke zhvilluar një stil unik që e quajti "impresionizmi abstrakt". Puna e tij kombinon një ndërgjegjësim impresionist të ngjyrës dhe dritës me një stil figurativ gjysmë abstrakt dhe përdorim të rëndë të furçës dhe përvijim të modernistëve të hershëm. Lechay dha mësim pikturë dhe vizatimi në Universitetin e Iowas nga 1945 derisa doli në pension dhe drejtoi edhe seminare verore në Universitetin e Stanfordit, të Nju

Jorkut dhe në shkollën Skouhegan të Pikturës dhe Skulpturës. Në veprën *Gjelbër dhe gri*, artisti prezanton një kompozim të rrallë duke theksuar ngjyrën intensive të gjeteve në kontrast me hapësirën e brendshme monokromatike: një krahasim simbolik i natyrales me artificialen.

17

BLAGOJA MANEVSKI

“In every instance, drawing is such a rewarding experience for me because of its immediacy and its simple technique. It is a swift script in which the psycho-motor functions are at the fore. There are some inexplicable forces that are guiding the hand . . . and many mysteries. It has to do with a sign system devoid of intentional knowledge; it is also detached from the notional sphere of ideology.

Drawing is the organization of the material world according to artistic procedure. There are moments of humanization, of self-knowledge, and of profound and earnest delight. In effect, my fascination with the line as a basic plastic element is a condition of my sensibility, that is to say, of my feelings and visions. With the line I express the most essential content, so that within the drawing I seek to express the thought, the idea, or the vision of a theme, the psychological moment.

The titles of the works impede the viewer's ability to absorb the drawings into the domain of that which is already known.” *Blagoja Manevski*

„Во секоја инстанца, цртањето е искуство што ме исполнува толку многу поради својата спонтаност и едноставна техника. Тоа претставува брз текст во којшто доаѓаат до израз психомоторните функции. Постојат некои необјасливи сили што ја водат раката. . . и многу мистерии. Се работи за знаковен систем ослободен од намерно знаење – и за одвојување од теоретската сфера на идеологијата.

Цртањето е организирање на материјалниот свет според уметничка процедура. Постојат мигови на хуманизација, на самопознавање, како и на длабоко и искрено задоволство. Така, во

суштина, мојата fascinacija со линијата како основен пластичен елемент е услов на мојот сензибилитет, односно, на моите чувства и визији. Со линијата ја изразувам најсуштинската содржина, така што во цртежот се обидувам да изразам идеја, мисла, или визија за одредена тема, или психолошки момент.

Насловите на моите творби му попречуваат на гледачот да го внесе цртежот во сферата на нешто што му е веќе познато.“ *Blagoja Manevski*

“Në çdo aspekt, vizatimi është një përvojë shpërblyese për mua në saj të teknikës së thjeshtë dhe të drejtpërdrejtë, është një skenar i shpejtë në të cilin funksionet psiko-motorike janë në ballë. Ka disa forca të pashpjegueshme që drejtojnë dorën . . . dhe shumë mistere. Ai ka të bëjë me një sistem shenjash të zhveshur nga njohja e qëllimit; gjithashtu, ai është i shkëputur nga sfera konceptuale e ideologjisë.

Vizatimi është organizimi i botës materiale sipas procedurave artistike. Ka momente të humanizimit, të vet njohjes dhe të kënaqësisë së thellë dhe të sinqertë. Në fakt, mahnitja ime me vijën si një element plastik bazë është një kusht për ndjeshmërinë time, pra e thënë ndryshe, e ndjenjave dhe vizioneve të mia. Me vijën, unë shpreh përmbajtjen më thelbësore, kështu që brenda vizatimit unë kërkuj të shpreh mendimin, idenë ose vizionin e temës, momentit psikologjik.

Titujt e punimeve pengojnë aftësinë e shikuesit për të thithur thelbin e vizatimit në drejtimet e njohura tashmë.” *Blagoja Manevski*

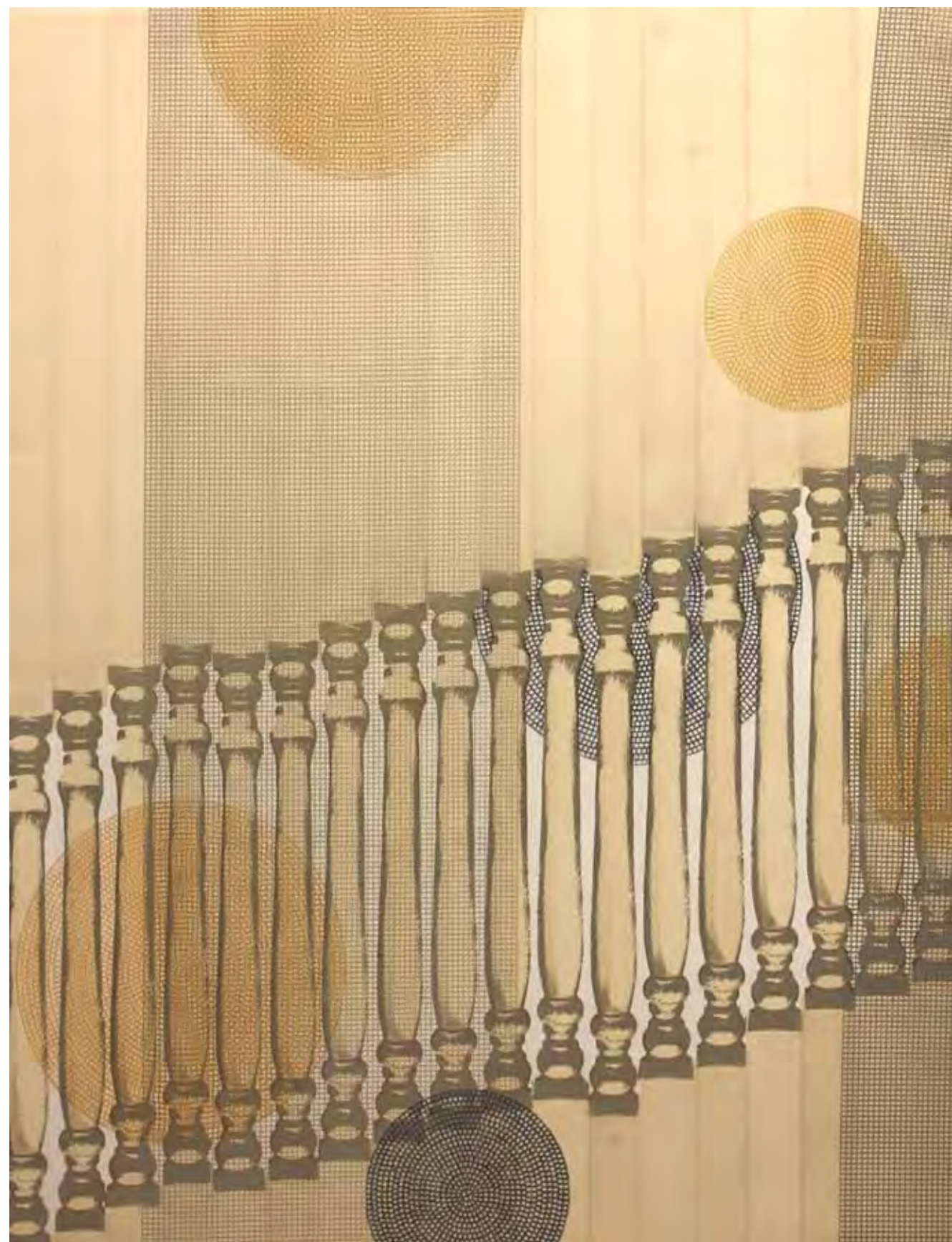
DEBORAH OROPALLO

Deborah Oropallo's primary subject is suburban home life, both in the present and in the artist's memories of her childhood. In her work, Oropallo creates patterns from ordinary items such as ropes, banisters, and greenery, repeating a single object to create complex compositions. In *Post Central* and *Post Rank*, Oropallo presents ascending arrangements of banister posts. These reference the formal attributes of stripe or pattern paintings, but also make a playful commentary on the hierarchy or "rank" of the colors she has chosen.

Trace derives its imagery from the experience of gazing through a screen door at a suburban backyard scene. Its overlapping ovals compose lush greenery into patterns with enlarged screen mesh, using visual impressions of the ivy that grows in the artist's own backyard.

Основната тема на Дебора Оропало е секојдневието во приградскиот дом, како во сегашноста, така и во нејзините сеќавања од детството. Во своите дела Оропало создава формални шеми од најобични предмети како што се јажињата, решетките на ограда, или дворското зеленило, при што со повторување на еден мотив гради комплексни композиции. Во творбите *Реден столб* и *Централен столб*, Оропало го прикажува ритамот на искачување на столбовите во дрвена ограда. Овие фигури создаваат алузии на слики во линии или апстрактни шеми, но истовремено и благо-ироничен коментар за хиерархијата или „редот“ на боите што ги има избрано.

Трага се заснова на поглед низ решеткаста врата кон задниот двор на типична приградска куќа. Овалните облици на оваа слика се преклопуваат во богато хроматско зеленило, чија орнаменталност се зголемува дополнително од мрежата и од визуелните импреси на бршленот што расте во градината на уметницата.

Subjekt kryesor i Deborah Oropallo është jeta në një familje të periferisë, si në të tashmen ashtu edhe në kujtesën e artistes për fëmijërinë e saj. Në punimet e saj, Oropallo krijon modele me objekte të thjeshta si litar, parmak dhe bimësi, duke përsëritur një objekt të vetëm për të krijuar kompozime komplekse. Në *Varg shtyllash* dhe *Shtylla qëndrorë*, Oropallo paraqet kompozime ngjitëse të shufrave të parmakut. Këto i

referohen tipareve formale të pikturave me shirita dhe forma gjeometrike, por gjithashtu bëjnë një koment lodrues mbi hierarkinë ose "gradën" e ngjyrave që ajo ka zgjedhur.

Imazhet e *Gjurmë* e kanë origjinën nga përvoja e vështrimit nëpërmjet derës me rrjetë në një skenë kopshti në periferi. Figurat e saj vezake të ndërthurura krijojnë një gjelbërim të harlisur në disa forma me rrjeta të zmadhuara, duke përdorur impresionet vizuale të urthit që rritet në kopshtin e artistes.

22

23

GORAZD POPOSKI

"I refer to these marble reliefs as totems. Carving on the stone vertically, as on a canvas, is fast and my hand and eye follow the free-flowing forms. I refer to this technique loosely as 'action carving', in the manner of the action painters, in which the lines, curves, deep carvings, and varied marks all form an interaction of consistent, pure, honest drawing. The material I chose is white marble, which displays fluidity of form most distinctly. The play of light and shadow gives the work a greater dramatic power and clarity.

This work can be perceived in myriad ways. The foreground forms and the structures directly behind them are entangled variations on the idea of the purity of creation. The surfaces of these totems become arenas of tension. Forces push and pull from the central space, their energy emanating to all corners, never losing energy." *Gorazd Poposki*

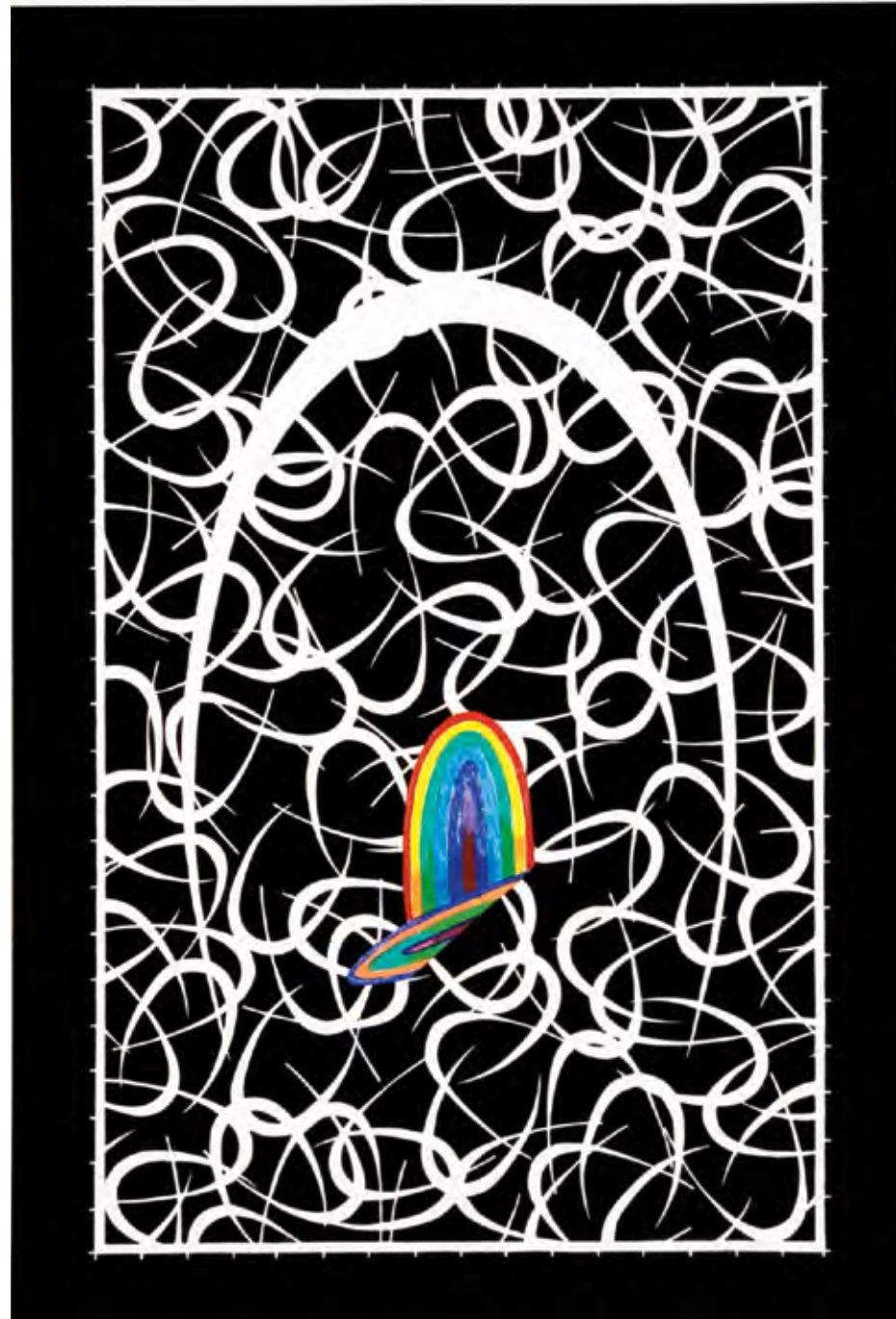
„За мене овие мермерни релјефи се тотеми. Резбата во каменот со вертикални потези, како на сликарско платно, е брза, така што моите очи и раце можат да ги следат овие слободни форми. Оваа техника ја нарекувам на некој начин „акциона резба“, што алудира на акционото сликарство во кое што линиите, обликите, длабоките засеци и различните траги се во една интеракција што поседува одлики на доследен, чист и чесен цртеж. Материјалот што го избирам е мермерот, затоа што најјасно ја изразува флуидноста на формите.

Играта на светло и сенки му дава на делото уште поголема моќ и јаснотија.

Овие творби можат да се сфатат на безброј начини. Облиците на површината и структурите непосредно зад нив се меѓусебно испрелетени варијанти на идејата на чистата креација. Површините на овие тотеми стануваат полиња на тензија. Овие сили туркаат и влечат од централниот простор, со енергија што се шири кон сите рабови, без воопшто да се изгуби.“
Горазд Попоски

"Unë u referohem këtyre reliefeve. Të mermerta si toteme. Gdhendja në gur vertikalisht, si në kanavacë, është e shpejtë dhe dora dhe syri im ndjekin format që rrjedhin lirshëm. I referohem kësaj teknike si "gdhendje veprimi", në të njëjtën mënyrë si edhe piktorët e veprimit, ku linjat, kurbat, gdhendjet dhe shenjat e thella, formojnë një ndërveprim të një vizatimi konsistent, të pastër dhe të ndershëm. Materiali që kam zgjedhur është

mermer i bardhë, që shpalos fluiditetet e formës në mënyrën më të qartë. Loja e dritës dhe e hijes i jep punimit një forcë dhe qartësi dramatike më të madhe. Ky punim mund të interpretohet në shumë mënyra. Format balllore dhe strukturat drejtpërdrejtë pas tyre janë variacione të ndërthurura mbi idenë e pastërtisë së krijimit. Sipërfaqet e këtyre totemeve shndërrohen në arena tensioni. Forcat tërheqin dhe shtyjnë nga hapësira qendrore, energjia e tyre çlirohet nga të gjitha anët, pa humburr kurrë energji." *Gorazd Poposki*

27

25

LUCAS SAMARAS

Lucas Samaras is widely known for a diverse body of work including sculpture, drawings, paintings, film, and built environments. His earliest work involved straight pins, wire, string, glitter, and nails in boxes; he subsequently constructed room environments with objects from his own personal history. He is acclaimed for his pioneering work in photography, particularly for his series of manipulated Polaroid images called "Photo-Transformations." Much of Samaras's work

concerns his own self-image or psychological state. His silkscreens present objects suspended in surreal spaces: dreamlike expressions of his subconscious. To *Interview* magazine, Samaras once commented, "Whatever I do has to be well done. And it even has to approach an area of beauty rather than ugliness. It can be rough, but it has to be beautiful."

Лукас Самарас е познат по својот разновиден опис на скулптури, цртежи, слики, филмови и инсталации. Неговите најрани дела се состојеја од игли, жица, конци, светки, или шајки во

куќи – подоцна пак почна да создава инсталации со предмети од сопствената историја. Тој е познат и по своите експериментални фотографии, посебно по серијата манипулирани полароиди наречени „Фото-трансформации.“ Најголемиот дел од неговите творби е поврзан со претставата за себе самиот или со одредени психолошки состојби. Неговите графики во сито-печат често пати

прикажуваат предмети кои што се чини дека лебдеат во надреални простори: изрази на потсвесното налик на сонцишта. Во списанието *Интервју*, Самарас еднаш го кажа следното: „Што и да правам, мора да биде добро направено. Освен тоа, мора да дојде до чувство на убавина, наместо грдост. Можеби ќе изгледа грубо, но мора да биде убаво.“

Lucas Samaras njihet për një larmi punimesh që përfshin skulpturën, vizatimet, pikturat, filmin, dhe mjedise të ndërtuara. Punimet e tij të hershme paraqesin karfica, tela, spango, bojra me shkëlqim dhe objekte nga historia e tij personale. Ai është i njohur për punen e tij inovuese në fotografi, sidomos për serite e imazheve polaroid te perpunuara që quhen "Foto-transformime". Pjesa kryesore e punës së Samaras ka të bëjë me imazhin e vetvetes ose gjendjen

e tij psikologjike. Serigrafitë e tij paraqesin objekte të varura në hapësira sureale: shprehje ëndërruese të nënkoshiençës së tij. Samaras ka thënë për revistën *Interview* disa kohë më parë se "Çfarëdo që unë bëj duhet ta bëj mirë. Dhe ajo duhet të jetë më pranë të bukurës se sa të shëmtuarës. Mund të jetë e ashpër, por duhet të jetë e bukur."

SIMON SHEMOV

“Being many places at once; having many roles. The former is a vision of an artist, while the latter is the opportunity, or lack of it, to unite opposites into a whole. If one finds the universal in every peculiarity, then every peculiarity can represent opposites, in a way. If the ‘whole’ is everything, then many opposites (peculiarities) create the universal. This is the way to achieve the whole, respecting at the same time individual values: style manuscripts of individuals; geographic traits of civilizations; historic creative achievements of mankind.

Paintings and, in general, the artistic heritage of mankind are major resources, and I use them as a painter’s palette. I have an irreversible right to delight in and draw from this heritage. The cultures of the Maya, China, India, the Aborigines, African folklore, Assyrians, Old Egypt, Ancient Time, Byzantine, Renaissance, Impressionism, Cubism, Dadaism . . . they are all (to put it simply) structural riches and diversities that best suit my work. I call this pantheism in painting.

At the edge of these diverse peculiarities I have lately added Macedonian folklore and the pagan and prehistoric visual art of our region.” *Simon Shemov*

“Да се биде во исто време на повеќе места и во повеќе улоги. Првото е идеалот на уметникот, а второто е можноста или неможноста да се соединат спротивностите во едно дело.

Ако во секоја посебност се пронајде универзалното, тогаш секоја посебност може да претставува на некој начин спротивност. Ако „цело е кога има сè“, тогаш многу спротивности (посебности) ќе го сочинуваат универзалното. На тој начин може да се постигне сеопфатност, почитувајќи ги во исто време поединечните вредности – стилските ракописи на поединците, локалните (географски) белези на цивилизациите, на минатите креативни дострели на човештвото.

Ликовното (и воопшто културното) наследство на човештвото е голем благодет и јас го користам како сликарска палета. Имам неотповикливо право да се насладувам и да црпам од ова наследство. Културата на Мајите, на Кина, Индија, на Аборицините, африканскиот фолклор, потоа асирската, старо-египетската, античката, византиската, ренесансата, импресионизмот, кубизмот, дадаизмот . . . сè се тоа (поедноставно кажано) структурални богатства и разновидности најпогодни за користење во моето творештво.

Јас ова го подразбирам како Пантеизам во ликовната уметност. На острицата од овие посебности, јас во поново време го додавам и македонскиот фолклор, како и придобивките на паганската и праисториската визуелна култура на нашиот регион.” *Симон Шемов*

“Те јеш и пранисhem нe тe нjeтeн кoхe нe вeндe тe ндршмe дe нe шумe рoлe: e пaрa eштe идеaл и нje aртисти курсe и дyтa вaрeт нгa мундeсиa oсe пaмундeсиa e пajтимит тe тe кундeртaвe брeндa нje тe тeрe. Нe рaст сe

dikush e gjen universalen në çdo pjesë të veçantë, atëhere çdo e veçantë në një farë mënyre mund të përfaqësojë edhe të kundërtën e saj. Në rast se ndjekim mendimin e pranuar se “e tëra është atje ku është e gjitha”, atëherë ka shumë të veçanta (dhe të kundërta) që përbëjnë universalen. Në këtë mënyrë, njeriu mund të aspirojë drejt të qënit i gjithë-përfshirshëm, por me respekt reciprok për vlerat individuale-shkrimin stilistik të individit, shenjat lokalë (gjeografik) të çdo qytetërimi dhe treguesit e arritjeve krijuese të njerëzimit në të kaluarën.

Trashëgimia kulturore (dhe artistike) e njerëzimit është një dhuratë kolosale që unë e përdor në paletën time të piktorit. Unë kam të drejtën e pamohueshme të shijoj dhe të shfrytëzoj këtë trashëgimi. Kultura e popujve Maja, të Kinës, Indisë, të banorëve aborigjenë të Australisë, të folklorit afrikan, arti i Egjiptit të lashtë, i botës klasike, i Bizantit dhe Rilindjes, i Impresionistëve, kubistëve dhe të lëvizjeve Dada . . . të gjitha këto janë (të dhëna në forma të ndryshme) thesare strukturore dhe dallime që më duken të përshtatshme për të mbështetur krijimtarinë time mbi to. Kjo është ajo që unë e quaj Panteizëm artistik.

Dhe është pikërisht në majën e këtyre tipareve të larmishme ku e kam vendosur kohët e fundit dhe folklorin maqedonas dhe trashëgiminë parahistorike dhe kulturën vizuale pagane të rajonit tonë.” *Simon Shemov*

"My work is usually divided into cycles, in which the themes are the vehicles for exploration, the starting points for research. *Grabbing from the Space* is an object from the cycle *Kites*, in which the material, as the dominant element of value, is replaced by space or molded into a living organism in a new biological environment. The materials used are exclusively natural (straw, wood) in an attempt to analyze their features (structure, color, smell, texture, warmth) in their purest state of existence. The natural materials and the shape itself free the spiritual energy from inside them.

Every piece of art is a story of rhythms, tensions, conflicts, meditations, and prayers. Each line of straw, in the dynamic and linearity of each stroke and touch of the material, is a dramatic act that defines, dissolves, and renews perceptions about the relationships between nature and spirituality, temporality and permanence." *Gligor Stefanov*

„Моето дело обично се развива во циклуси, во кои што темите се инструменти за откријија и почетни точки на истражување. *Грабање од просторот* е дело од циклусот *Летала*, каде што материјалот како доминантен елемент на вредност е заменет со просторот, или претворен во жив организам кој постои во ново биолошко опкружување. Материјалите што ги користам се исклучиво природни (слама, дрво), затоа што тежнеам да ги анализирам нивните карактеристики карактеристики (структура, боја, мирис, текстура, топлина) во најчистиот облик на нивното постоење. Природните материјали и самиот облик ја ослободуваат својата внатрешна духовна енергија, конфликти, медитации и молитви. Секое дело е приказна со свој ритам, тензии, конфликти, медитации и молитви. Секој страк на слама, преку динамичноста и линеарниот карактер, како и допирот на материјата, претставува еден драматичен чин со кој што се дефинираат, раслојуваат и обновуваат перцепциите за односите меѓу природата и духовноста, она што е времено и она што е вечно." *Gligor Stefanov*

"Puna ime zakonisht ndahet në cikle ku temat janë mjetet për eksplorim, pikat fillestare për kërkim. *Grabitje nga hapësira* është një vepër nga cikli *Balonat*, ku materiali, si element dominues me vlerë është zëvendësuar nga hapësira ose shkrirë në një organizëm të gjallë në një mjedis të ri biologjik. Materialet e përdorura janë plotësisht natyrore (kashtë, dru) në një përpjekje për të analizuar tiparet e tyre (strukturë, ngjyrë, erë, thurje, ngrohtësi) në formën më të pastër të ekzistencës. Materialet natyrore dhe vetë forma çlirojnë energji spirituale nga brenda tyre.

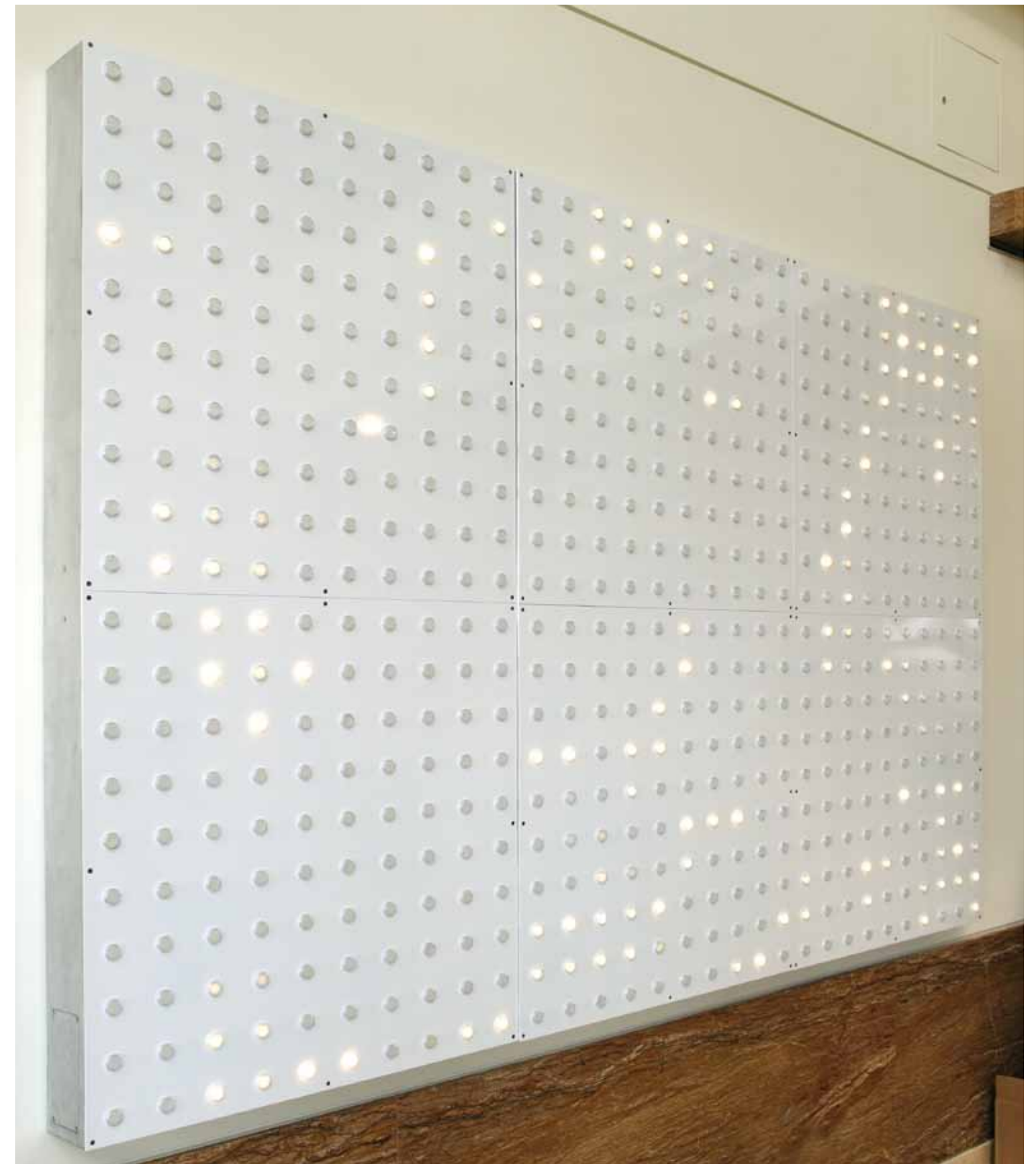
Çdo vepër arti është një histori e ritmit, tensioneve, konflikteve, meditimeve dhe lutjeve. Çdo linjë e kashtës, në dinamikën dhe llinearitetin e çdo vije furçe dhe në prekjen e materialit është një akt dramatik që përcakton, shpërndan dhe ripërtërin perceptimet mbi marrëdhëniet midis natyrës dhe spiritualitetit, temporalitetit dhe permanencës." *Gligor Stefanov*

Leo Villareal's light sculptures are complex works made of metal, Plexiglass, light, and mathematics. The Yale-educated artist develops computer codes based on the theories of mathematician John Conway that cause matrices of lights to illuminate and fade in overlapping, nonrepeating patterns. *Origin* employs LED lights that rush and ebb like the tide, blink like the dashboard of a flying saucer, fade gently like stars at daybreak, or explode and settle like volcanic ash. The eye seeks recognition in the changing patterns of light, and the experience of gazing at Villareal's abstract constellations has been called "hypnotic."

The rectangular, wall-mounted structure of *Origin* contains more than a thousand LEDs evenly spaced over 66 square feet. When creating his sculptures, Villareal said in an interview with *Vogue* magazine, "I'm dealing with rules and structures, working with geometry, for instance, as another way of understanding what is driving the form. Certain proportions and certain ratios somehow equal beauty, and that's been very interesting."

Светлосните скулптури на Лео Вилареал се комплексни структури од метал, плексиглас, светлина и математика. Овој уметник со диплома од универзитетот Јеил изработува компјутерски кодови засновани на теориите на Џон Конвеј, кои што доведуваат до палење и гасење на матриците светла во шеми кои што се поклопуваат, но никогаш не се повторуваат. Во Потекло тој користи светла што одат во наплив и се повлекуваат како плима и осека, трепкаат како летечка чинија, исчезнуваат нежно како ѕвезди во зорите, или експлодираат и стивнуваат како вулканска прашина. Окото се обидува да ги препознае променливите шеми на светлината, но ефектот од подолгото посматрање

на овие апстрактни констелации на Вилареал често пати се опишува како „хипноза.“

Правоаголната сидна структура на Потекло содржи над илјада светла распоредени врз површина од 66 квадратни стапки. При создавањето на своите скулптури, Вилареал наведува во едно интервју за списанието *Vog*, „Основната преокупација се правилата и структурите, геометријата, на пример, како друг начин на поимање на мотивот на секој облик. Одредени пропорции и соодноси на некој начин доведуваат до убавина и тоа е она што е најинтересно.“

Скулптурат ме дритџе Лео Вилареалит јанџе пуниме комплекске метали, Плексиглас, дрите dhe математике. Artisti i arsimuar në Yale zhvillon kode kompjuterike mbi teoritë e matematicienit John Conway që bëjnë që matricat e dritës të ndriçohen dhe veniten në forma të ndërthura e të papërsëritshme. *Origin*ë përdor drita LED që ndriçojnë dhe valëzohen si batica, vezullojnë si paneli kontrollues i një disku fluturues, veniten ngadalë si yjet në agim apo shpërthejnë dhe precipitojnë si pluhur vullkanik. Syri kërkon njohje në format e ndryshueshme të dritës dhe përvoja e vështrimit të konstelacioneve abstrakte të Villarealit është quajtur "hipnotizuese."

Struktura rektangulare e *Origin*ë, e montuar në mur përmban më se një mijë llampa LED të shpërndara

uniformish në një hapësirë prej 66 këmbësh katrore (afërsisht 6m katrore). Gjatë krijimit të pikturave të tij, thotë Villareal, në një interviste me revistën *Vogue*, "Unë kam të bëj me rregulla dhe struktura, punoj, për shembull, me gjeometrinë si një rrugë tjetër për të kuptuar se çfarë e motivon formën. Disa proporcione dhe raporte në një farë mënyre barazohen me bukurinë dhe kjo ka qenë shumë interesante."

OBJECT DESCRIPTIONS

1.2 Tauba Auerbach

Born 1981, San Francisco, California
Lives and works in New York City and San Francisco, California
Yes, 2005
No, 1999
Color aquatint and hardground prints
Each 17 x 13 in. (43.2 x 33 cm)

3 Donald Baechler

Born 1956, Hartford, Connecticut
Lives and works in New York City
Abstract Composition with Bird I, II, and III, 1999
Colored, pressed paper pulp, woodcut, linocut
Each 34 1/2 x 24 1/2 in. (87.6 x 62.2 cm)

4 Graham Caldwell

Born 1973, Philadelphia, Pennsylvania
Lives and works in New York City
Spatter, 2007
Glass and urethane
60 x 74 x 7 in. (152.4 x 188 x 17.8 cm)

5 Robert Conev

Born 1973, Nuremberg, Germany
Lives and works in Berlin, Germany
Formel, 2008
Oil on canvas
55 1/8 x 39 3/8 in. (140 x 100 cm)

6 Steve Currie

Born 1954, Flint, Michigan
Lives and works in Brooklyn, New York
Catch, 1993
Poplar, wire lath, plywood, aluminum, and oil paint
62 x 37 x 44 1/2 in. (157.5 x 94 x 113 cm)

7 Frank Hallam Day

Born 1948, Chicago, Illinois
Lives and works in Washington, D.C.
Koreshan 2, 2008
Archival pigment print
46 1/4 x 67 in. (117.5 x 170.2 cm)

8 Frank Hallam Day

Koreshan 39, 2008
Archival pigment print
46 1/4 x 67 in. (117.5 x 170.2 cm)

9 Iskra Dimitrova

Born 1965, Skopje, Republic of Macedonia
Lives and works in Skopje, Republic of Macedonia
Eruption, 2008
Digital photograph
18 x 12 in. (45.7 x 30.5 cm)

10 Iskra Dimitrova

The Next Room, 2008
Digital photograph
18 x 12 in. (45.7 x 30.5 cm)

11 Aleksandra Hadzi-Naumova

Born 1980, Skopje, Republic of Macedonia
Lives and works in Skopje, Republic of Macedonia
Through the Window
Handmade paper
31 1/2 x 25 5/8 in. (80 x 65 cm)

12 Aleksandra Hadzi-Naumova

The Blue Lace
Handmade paper
30 5/16 x 25 5/8 in. (77 x 65 cm)

13 Aleksandra Hadzi-Naumova

From My Dream
Handmade paper
29 1/2 x 39 3/8 in. (74.9 x 100.1 cm)

14 John Heliker

Born 1909, Yonkers, New York
Died 2000, Bar Harbor, Maine
Corinth, 1957
Oil on canvas
25 x 40 in. (63.5 x 101.6 cm)

15 Igor Josifov

Born 1986, Kavadarci, Republic of Macedonia
Lives and works in New York City and San Francisco, California
Purification 4, 2008
Acrylic on canvas
30 x 40 in. (76.2 x 101.6 cm)

16 James Lechay

Born 1907, New York City
Died 2001, Wellfleet, Massachusetts
Green and Grey, 1980
Oil on canvas
49 x 40 in. (124.5 x 101.6 cm)

17 Blagoja Manevski

Born 1957, Skopje, Republic of Macedonia
Lives and works in Skopje, Republic of Macedonia
Inner Circle, 2007
Pencil on paper
79 in. (200.7 cm) diameter

18 Blagoja Manevski

Around the Corner, 2007
Pencil on paper
79 x 111 in. (200.7 x 281.9 cm)

19 Deborah Oropallo

Born 1954, Hackensack, New Jersey
Lives and works in the San Francisco Bay Area, California
Trace, 1999
Color aquatint etching with softground
38 x 35 in. (96.5 x 88.9 cm)

20 Deborah Oropallo

Post Rank, 1999
Color aquatint etching with softground
46 x 36 in. (116.8 x 91.4 cm)

21 Deborah Oropallo

Post Central, 1999
Color aquatint etching with softground
46 x 36 in. (116.8 x 91.4 cm)

22 Gorazd Poposki

Born 1967, Skopje, Republic of Macedonia
Lives and works in New York City
Escapes Variation I, 2009
Marble relief
120 x 40 x 6 in. (304.8 x 101.6 x 15.2 cm)

23 Gorazd Poposki

Escapes Variation II, 2009
Marble relief
60 x 50 x 6 in. (152.4 x 127 x 15.2 cm)

24 Lucas Samaras

Born 1936, Kastoria, Greece
Lives and works in New York City
Hook, 1972
Color silkscreen
37 x 26 in. (94 x 66 cm)

25 Lucas Samaras

Ribbon, 1972
Color silkscreen
37 x 26 in. (94 x 66 cm)

26 Simon Shemov

Born 1941, Kavadarci, Republic of Macedonia
Lives and works in Skopje, Republic of Macedonia
From *The Woman* series, 1991–94
Handmade paper
77 x 42 1/2 in. (195 x 108 cm)

27 Gligor Stefanov

Born 1956, Kavadarci, Republic of Macedonia
Lives and works in Windsor, Canada
Grabbing from the Space, 2002
Straw on wood
36 x 50 x 5 in. (91.4 x 127 x 12.7 cm)

28 Leo Villareal

Born 1967, Albuquerque, New Mexico
Lives and works in New York City
Origin (Macedonia), 2008
Light-emitting diodes, circuitry, microcontroller, diffusers, and anodized aluminum
120 x 6 x 80 in. (304.8 x 15.2 x 203.2 cm)

1.2 Тауба Оербах

Родена 1981, Сан Франциско, Калифорнија
Живее и работи во Њујорк и Сан Франциско, Калифорнија
Да, 2005
Не, 1999
Графика, акватинта во боја, длабок печат
Секоја графика, 17 x 13 инчи (43,2 x 33 cm)

3 Доналд Бехлер

Роден во 1956, Хартфорд, Конетикат
Живее и работи во Њујорк
Апстрактна композиција со птица, I, II и III, 1999
Графика, комбинирана техника, дрворез и линорез на обоена пресирана хартија
Секоја графика, 34 1/2 x 24 1/2 инчи (87,6 x 62,2 cm)

4 Греам Колдвел

Роден во 1973, во Филадельфија, Пенсилванија
Живее и работи во Њујорк
Прскање, 2007
Стакло и уретан
60 x 74 x 7 инчи (152,4 x 188 x 17,8 cm)

5 Роберт Цонев

Роден во 1973, Нирнберг, Германија
Живее и работи во Берлин, Германија
Формел, 2008
Масло на платно
55 1/8 x 39 3/8 инчи (140 x 100 cm)

6 Стив Кари

Роден во 1954 во Флинт, Мичиген
Живее и работи во Бруклин, Њујорк
Фат, 1993
Објект, комбинирана техника, топола, дрвени ленти, плута, алуминиум и маслени бои
62 x 37 x 44 1/2 инчи (157,5 x 94 x 113 cm)

7 Френк Халам Деј

Роден во 1948, Чикаго, Илинои
Живее и работи во Вашингтон, Д. К.
Корешан 2, 2008
Графика
46 1/4 x 67 инчи (117.5 x 170.2 cm)

8 Френк Халам Деј

Корешан 39, 2008
Графика
46 1/4 x 67 инчи (117.5 x 170.2 cm)

9 Искра Димитрова

Родена во 1965, Скопје, Република Македонија
Живее и работи во Скопје, Република Македонија
Ерупција, 2008
Дигитална фотографија
18 x 12 инчи (45,7 x 30,5 cm)

10 Искра Димитрова
Следната соба, 2008
Дигитална фотографија
18 x 12 инчи (45,7 x 30,5 cm)

11 Александра Хаџи-Наумова

Родена во 1980, Скопје, Република Македонија
Живее и работи во Скопје, Република Македонија
Низ прозорецот
Рачно изработена хартија
31 1/2 x 25 5/8 инчи (80 x 65 cm)

12 Александра Хаџи-Наумова

Сината чипка
Рачно изработена хартија
30 5/16 x 25 5/8 инчи (77 x 65 cm)

13 Александра Хаџи-Наумова

Од мојот сон
Рачно изработена хартија
29 1/2 x 39 3/8 инчи (74,9 x 100,1 cm)

14 Џон Хеликер

Роден во 1909, Јонкерс, Њујорк
Починал во 2000, Бар Харбор, Мејн
Коринт, 1957
Масло на платно
25 x 40 инчи (63,5 x 101,6 cm)

15 Игор Јосифов

Роден во 1986, Кавадарци, Република Македонија
Живее и работи во Њујорк и Сан Франциско, Калифорнија
Прочистување 4, 2008
Акрилик на платно
30 x 40 инчи (76,2 x 101,6 cm)

16 Џејмс Личеј

Роден во 1907, Њујорк
Починал во 2001, Велфлит, Масачусетс
Зелено и Сиво, 1980
Масло на платно
49 x 40 инчи (124,5 x 101,6 cm)

17 Благоја Маневски

Роден во 1957, Скопје, Република Македонија
Живее и работи во Скопје, Република Македонија
Внатрешниот круг, 2007
Молив на хартија
79 инчи (200,7 cm) дијаметар

18 Благоја Маневски

Зад аголот, 2007
Молив на хартија
79 x 111 инчи (200,7 x 281,9 cm)

19 Дебора Оропало

Родена во 1954, Хакенсак, Њу Џерси
Живее и работи во заливот на Сан Франциско, Калифорнија
Трага, 1999
Колор акватинт гравура
38 x 35 инчи (96,5 x 88,9 cm)

20 Дебора Оропало

Централен столб, 1999
Графика – акватинта во боја четкана на мека основа
46 x 36 инчи (116,8 x 91,4 cm)

21 Дебора Оропало

Реден столб, 1999
Графика – акватинта во боја четкана на мека основа
46 x 36 инчи (116,8 x 91,4 cm)

22 Горазд Попоски

Роден во 1967, Скопје, Република Македонија
Живее и работи во Њујорк
Варијации на бегство I, 2009
Мермерен релјеф
120 x 40 x 6 инчи (304,8 x 101,6 x 15,2 cm)

23 Горазд Попоски

Варијации на бегство, II, 2009
Мермерен релјеф
60 x 50 x 6 инчи (152,4 x 127 x 15,2 cm)

24 Лукас Самарас

Роден во 1936, Касториа, Грција
Живее и работи во Њујорк
Јамка, 1972
10 боени свилени платна
37 x 26 инчи (96 x 66 cm)

25 Лукас Самарас

Панделка, 1972
Свила во боја
37 x 26 инчи (96 x 66 cm)

26 Симон Шемов

Роден во 1941, Кавадарци, Република Македонија
Живее и работи во Скопје, Република Македонија
Од серијата *Жена*, 1991–94
Рачно изработена хартија
77 x 42 1/2 инчи (195 x 108 cm)

27 Глигор Стефанов

Роден во 1956, Кавадарци, Република Македонија
Живее и работи во Винзор, Канада
Грабање од просторот, 2002
Слама на дрво
36 x 50 x 5 инчи (91,4 x 127 x 12,7 cm)

28 Лео Вилареал

Роден во 1967, Олбекерк, Ново Мексико
Живее и работи во Њујорк
Потекло (Македонија), 2008
Светлосни диоди, жици, микро-контролор, средства за дифузија и алуминиум
120 x 6 x 80 инчи (304,8 x 15,2 x 203,2 cm)

ИНФОРМАЦИИ ЗА ДЕЛАТА

<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Tauba Auerbach</p> <div> <p>Lindur më 1981 në San Francisko, Kaliforni</p> <p>Jeton dhe punon në qytetin e Nju Jorkut dhe San Francisko, Kaliforni</p> <p><i>Po</i>, 2005</p> <p><i>Jo</i>, 1999</p> <p>Akuatintë me ngjyra dhe riprodhime</p> <p>Secila 17 x 13 in. (43.2 x 33 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Aleksandra Hadzi-Naumova</p> <div> <p>Lindur më 1980, Shkup, Republika e Maqedonisë</p> <p>Jeton dhe punon në Shkup, Republika e Maqedonisë</p> <p><i>Nëpër dritare</i></p> <p>Punim letre me dorë</p> <p>31 ½ x 25 ⅝ in. (80 x 65 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Deborah Oropallo</p> <div> <p><i>Shtylla qëndrore</i>, 1999</p> <p>Gravurë me akuatintë me ngjyra e gdhendur në material të butë</p> <p>46 x 36 in. (116.8 x 91.4 cm)</p> </div>
<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Donald Baechler</p> <div> <p>Lindur më 1956, Hartford, Konektikat</p> <p>Jeton dhe punon në qytetin e Nju Jorkut</p> <p><i>Punim abstrakt me shpend I, II dhe III</i>, 1999</p> <p>Punim me ngjyra, brumë letre e presuar, klishe në dru, klishe në linoleum</p> <p>Secila 34 ½ x 24 ½ in. (87.6 x 62.2 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Aleksandra Hadzi-Naumova</p> <div> <p><i>Dantella e kaltër</i></p> <p>Punim letre me dorë</p> <p>30 ⅝ x 25 ⅝ in. (77 x 65 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Deborah Oropallo</p> <div> <p><i>Varg shtyllash</i>, 1999</p> <p>Gravurë me akuatintë me ngjyra e gdhendur në material të butë</p> <p>46 x 36 in. (116.8 x 91.4 cm)</p> </div>
<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Graham Caldwell</p> <div> <p>Lindur më 1973, Filadelfia, Pensilvania</p> <p>Jeton dhe punon në qytetin e Nju Jorkut</p> <p><i>Spërkatja</i>, 2007</p> <p>Punim në xham dhe ureten</p> <p>60 x 74 x 7 in. (152.4 x 188 x 17.8 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Aleksandra Hadzi-Naumova</p> <div> <p><i>Nga ëndrra ime</i></p> <p>Punim letre me dorë</p> <p>29 ½ x 39 ⅜ in. (74.9 x 100.1 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Gorazd Poposki</p> <div> <p>Lindur më 1967, Shkup, Republika e Maqedonisë</p> <p>Jeton dhe punon në qytetin e Nju Jorkut</p> <p><i>Ikje Variacion 1</i>, 2009</p> <p>Relief mermeri</p> <p>120 x 40 x 6 in. (304.8 x 101.6 x 15.2 cm)</p> </div>
<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>John Heliker</p> <div> <p>Lindur më 1909, Jonkers, Nju Jorkut</p> <p>Vdekur më 2000, Bar Harbor, Maine</p> <p><i>Korintheta</i>, 1957</p> <p>Punim me vaj në kanavacë</p> <p>25 x 40 in. (63.5 x 101.6 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>John Heliker</p> <div> <p>Lindur më 1909, Jonkers, Nju Jorkut</p> <p>Vdekur më 2000, Bar Harbor, Maine</p> <p><i>Korintheta</i>, 1957</p> <p>Punim me vaj në kanavacë</p> <p>25 x 40 in. (63.5 x 101.6 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Gorazd Poposki</p> <div> <p><i>Ikje Variacion II</i>, 2009</p> <p>Relief mermeri</p> <p>60 x 50 x 6 in. (152.4 x 127 x 15.2 cm)</p> </div>
<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Robert Conev</p> <div> <p>Lindur më 1973, Nuremberg, Gjermani</p> <p>Jeton dhe punon në Berlin, Gjermani</p> <p><i>Formel</i>, 2008</p> <p>Punim me vaj në kanavacë</p> <p>55 ⅛ x 39 ⅜ in. (140 x 100 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Igor Josifov</p> <div> <p>Lindur më 1986, Kavadarci, Republika e Maqedonisë</p> <p>Jeton dhe punon në qytetin e Nju Jorkut dhe San Francisko, Kaliforni</p> <p><i>Pastrim 4</i>, 2008</p> <p>Punim akrilik në kanavacë</p> <p>30 x 40 in. (76.2 x 101.6 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Lucas Samaras</p> <div> <p>Lindur më 1936, Kastorias, Greqi</p> <p>Jeton dhe punon në qytetin e Nju Jorkut</p> <p><i>Çengel</i>, 1972</p> <p>Serigrafi me ngjyrë</p> <p>37 x 26 in. (94 x 66 cm)</p> </div>
<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Steve Currie</p> <div> <p>Lindur më 1954, Flint, Miçigan</p> <p>Jeton dhe punon në Bruklin, Nju Jorkut</p> <p><i>Kapje</i>, 1993</p> <p>Punim me dru plepi, rrjetë teli, kompensatë, alumini dhe bojë vaji</p> <p>62 x 37 x 44 ½ in. (157.5 x 94 x 113 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>James Lechay</p> <div> <p>Lindur më 1907, qytetin e Nju Jorkut</p> <p>Vdekur më 2001, Uelflit, Masaçuset</p> <p><i>Gjelbër dhe gri</i>, 1980</p> <p>Punim me vaj në kanavacë</p> <p>49 x 40 in. (124.5 x 101.6 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Lucas Samaras</p> <div> <p><i>Kordhelë</i>, 1972</p> <p>Serigrafi me ngjyrë</p> <p>37 x 26 in. (94 x 66 cm)</p> </div>
<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Frank Hallam Day</p> <div> <p>Lindur më 1948, Çikago, Ilinois</p> <p>Jeton dhe punon në Uashington, D.C</p> <p><i>Koreshan 2</i>, 2008</p> <p>Fotografi me pigment arkivash</p> <p>46 ¼ x 67 in. (117.5 x 170.2 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Blagoja Manevski</p> <div> <p>Lindur më 1957, Shkup, Republika e Maqedonisë</p> <p>Jeton dhe punon në Shkup, Republika e Maqedonisë</p> <p><i>Rrethi i brendshëm</i>, 2007</p> <p>Vizatim me kalem në letër</p> <p>79 in. (200.7 cm) diametër</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Simon Shemov</p> <div> <p>Lindur më 1941, Kavadarci, Republika e Maqedonisë</p> <p>Jeton dhe punon në Shkup, Republika e Maqedonisë</p> <p>Prej serisë <i>Gruaja</i> 1991–94</p> <p>Punim letre me dorë</p> <p>77 x 42 ½ in. (195 x 108 cm)</p> </div>
<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Frank Hallam Day</p> <div> <p><i>Koreshan 39</i>, 2008</p> <p>Fotografi me pigment arkivash</p> <p>46 ¼ x 67 in. (117.5 x 170.2 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Blagoja Manevski</p> <div> <p><i>Pas këndit</i>, 2007</p> <p>Vizatim me kalem në letër</p> <p>79 x 111 in. (200.7 x 281.9 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Gligor Stefanov</p> <div> <p>Lindur më 1956, Kavadarci, Republika e Maqedonisë</p> <p>Jeton dhe punon në Uindsor, Kanada</p> <p><i>Rrëmbim nga kosmosi</i>, 2002</p> <p>Punim me kashtë në dru</p> <p>36 x 50 x 5 in. (91.4 x 127 x 12.7 cm)</p> </div>
<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Iskra Dimitrova</p> <div> <p>Lindur më 1965, Shkup, Republika e Maqedonisë</p> <p>Jeton dhe punon në Shkup, Republika e Maqedonisë</p> <p><i>Shpërthimi</i>, 2008</p> <p>Fotografi digjitale</p> <p>18 x 12 in. (45.7 x 30.5 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Deborah Oropallo</p> <div> <p>Lindur më 1954, Hakensak, Nju Xhersi</p> <p>Jeton dhe punon në zonën e gjirit të San Franciskos, Kaliforni</p> <p><i>Gjurmë</i>, 1999</p> <p>Gravurë me akuatintë me ngjyra e gdhendur në material të butë</p> <p>38 x 35 in. (96.5 x 88.9 cm)</p> </div>	<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Leo Villareal</p> <div> <p>Lindur më 1967, Albukërki, Nju Meksiko</p> <p>Jeton dhe punon në qytetin e Nju Jorkut</p> <p><i>Origjinë (Maqedoni)</i>, 2008</p> <p>Dioda emetuese të dritës (LED), qark, mikro kontrollor, difuzorë dhe alumini i anodizuar</p> <p>120 x 6 x 80 in. (304.8 x 15.2 x 203.2 cm)</p> </div>
<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Iskra Dimitrova</p> <div> <p><i>Dhoma ngjitur</i>, 2008</p> <p>Fotografi digjitale</p> <p>18 x 12 in. (45.7 x 30.5 cm)</p> </div>		<div> <div>↗</div> <div>↘</div> </div> <p>Leo Villareal</p> <div> <p>Lindur më 1967, Albukërki, Nju Meksiko</p> <p>Jeton dhe punon në qytetin e Nju Jorkut</p> <p><i>Origjinë (Maqedoni)</i>, 2008</p> <p>Dioda emetuese të dritës (LED), qark, mikro kontrollor, difuzorë dhe alumini i anodizuar</p> <p>120 x 6 x 80 in. (304.8 x 15.2 x 203.2 cm)</p> </div>

Благодарница

<p>Програмата за Уметноста во амбасадите, при Одделот за прекуокеански градежни операции при Стејт Департментот на САД</p> <p>Вирџинија Шор, кустос</p> <p>Ребека Кларк, регистер</p> <p>Клара д’Алба, помошник кустос</p>	<p>Falenderohen</p>
--	---------------------

<p>Оддел за прекуокеански градежни операции</p> <p>Лиза Уонап, Извршител на проектот</p> <p>Лери Островски, Директор на проектот</p> <p>Кевин Серинг, архитект</p>	<p>Programi për Artin në Ambasadat, Byroja e Operacioneve të Ndërtesave të Përtejdetit, Departamenti i Shtetit të Shteteve të Bashkuara Virginia Shore, Kuratore</p> <p>Rebecca Clark, Arkiviste</p> <p>Claire D’Alba, Ndhimës Kuratore</p> <p>Byroja e Operacioneve të Ndërtesave të përtejdetit</p>
--	---

<p>Амбасадата на САД во Скопје</p> <p>Гери Н. Хајнрих, Службеник за кадровски прашања и финансиска управа</p> <p>Рајан Раулендс,</p> <p>Службеник за односи со јавноста</p> <p>Ејми Стороу,</p> <p>Помошник службеник за односи со јавноста</p> <p>Борка Танеска,</p>	<p>Амбасадата на САД во Скопје</p> <p>Гери Н. Хајнрих, Службеник за кадровски прашања и финансиска управа</p> <p>Рајан Раулендс,</p> <p>Службеник за односи со јавноста</p> <p>Ејми Стороу,</p> <p>Помошник службеник за односи со јавноста</p> <p>Борка Танеска,</p>
---	---

<p>Помошник за културни прашања</p> <p>Нидија Килиманова,</p> <p>Виши специјалист за медиумите</p> <p>Албион Абдулај,</p> <p>Помошник во центарот за информации</p>	<p>Помошник за културни прашања</p> <p>Нидија Килиманова,</p> <p>Виши специјалист за медиумите</p> <p>Албион Абдулај,</p> <p>Помошник во центарот за информации</p>
---	---

<p>Автор и раководител на продукцијата</p> <p>Елизабет С. Г. Николсон</p>	<p>Автор и раководител на продукцијата</p> <p>Елизабет С. Г. Николсон</p>
---	---

<p>Графичка опрема</p> <p>Сју Волш</p>	<p>Shkrimtar dhe menaxher prodhimi</p> <p>Elizabeth S. G. Nicholson</p>
--	---

<p>Посебна благодарност на Камил Бентон од програмата на Уметност во амбасадите,</p> <p>Брук Шерер и Строб Талбот</p>	<p>Dizajni grafik</p> <p>Sue Walsh</p>
---	--

<p>Falënderime të veçanta për Camille Benton e Programit të Artit të Ambasadave dhe Brook Shearer dhe Strobe Talbott.</p>	<p>Falënderime të veçanta për Camille Benton e Programit të Artit të Ambasadave dhe Brook Shearer dhe Strobe Talbott.</p>
---	---

<p>Programi i Departamentit të Shtetit Arti në Ambasada (AIEP) krijuar në vitin 1963, luan një rol vital në misionin e diplomacisë kulturore të vendit tonë. Duke organizuar ekspozita të përkohshme dhe të përhershme të artit në të gjitha rezidencat e ambasadorëve, në ambasadat e reja dhe konsullatat në më se 180 vende, AIEP dërgon me mijëra artistë që të shërbejnë si ambasadorë kulturore jashtë vendit. Ndërsa koleksionet në kujdestari përqendrohen tek lidhjet kulturore midis Shteteve të Bashkuara dhe vendeve mikpritëse, të gjitha ekspozitat transmetojnë një ndjenjë cilësie, shtrirjeje dhe larmie të artit dhe kulturës amerikane.</p>	<p>Programi i Departamentit të Shtetit Arti në Ambasada (AIEP) krijuar në vitin 1963, luan një rol vital në misionin e diplomacisë kulturore të vendit tonë. Duke organizuar ekspozita të përkohshme dhe të përhershme të artit në të gjitha rezidencat e ambasadorëve, në ambasadat e reja dhe konsullatat në më se 180 vende, AIEP dërgon me mijëra artistë që të shërbejnë si ambasadorë kulturore jashtë vendit. Ndërsa koleksionet në kujdestari përqendrohen tek lidhjet kulturore midis Shteteve të Bashkuara dhe vendeve mikpritëse, të gjitha ekspozitat transmetojnë një ndjenjë cilësie, shtrirjeje dhe larmie të artit dhe kulturës amerikane.</p>
--	--

Acknowledgements

Art in Embassies Program
Bureau of Overseas Buildings Operations
United States Department of State
Virginia Shore, Curator
Rebecca Clark, Registrar
Claire D’Alba, Assistant Curator

Bureau of Overseas Buildings Operations
Lisa Walkup, Project Executive
Larry Ostrowski, Project Director
Kevin Sarring, Architect

United States Embassy, Skopje
Gary N. Heinrich, Human Resources/Financial Management Officer
Ryan Rowlands, Public Affairs Officer
Amy Storrow, Assistant Public Affairs Officer
Borka Taneska, Cultural Affairs Assistant
Nidija Cilimanova, Senior Media Specialist
Albion Abdullai, Information Resource Center Assistant

Writer and Production Manager
Elizabeth S. G. Nicholson

Graphic Design
Sue Walsh

Special thanks to Camille Benton of the Art in Embassies Program and Brooke Shearer and Strobe Talbott.

Established in 1963, the Department of State’s Art in Embassies Program (AIEP) plays a vital role in our nation’s cultural diplomacy mission. By creating temporary and permanent art exhibitions for all ambassadorial residences and new embassies and consulates in over 180 countries, AIEP deploys thousands of artists to serve as cultural ambassadors overseas. While chancery collections focus on cultural connections between the U.S. and host countries, all exhibitions convey a sense of the quality, scope, and diversity of American art and culture.

